

Svensk Handel Pension Tjänstepensionsförening Årsredovisning 2021

Innehålls- förteckning

03	Vd har ordet
05	Året i korthet
06	Om oss
07	Vårt erbjudande
09	Förvaltningsberättelse
18	Kapitalförvaltningen
18	Risker och osäkerhetsfaktorer
19	Totalavkastningstabell
20	Femårsöversikt – Koncernen
21	Femårsöversikt – moderföreningen
22	Resultaträkning
23	Resultatanalys 2021
24	Balansräkning
26	Redogörelse för förändringar i eget kapital
27	Kassaflödesanalys
28	Noter till de finansiella rapporterna
42	Noter till resultaträkningen
45	Noter till balansräkningen
54	Underskrifter
55	Revisionsberättelse
60	Ordlista

Vd har ordet

Kära kund och ägare,

2021 var ett händelserikt år! Vi tog två strategiska och viktiga kliv genom omvandlingen från pensionskassa till tjänstepensionsförening och med införlivningen av dotterbolagets (Svensk Handel Fondförsäkring AB) fondförsäkringsverksamhet i moderföreningen. Detta samma år som vi firade 75 år.

Att omvandlas till tjänstepensionsförening beslutades redan under 2020 då vi också skickade in vår ansökan till Finansinspektionen. Till följd av regelverksförändringar avseende vilka företagsformer som skulle omfattas fördröjdes processen och vi fick därför komma in med en uppdaterad ansökan våren 2021. Ombildningen genomfördes sedan 1 juni 2021.

Arbetet med att införliva fondförsäkringsverksamheten i moderföreningen har pågått parallellt och ansökan om beståndsöverlåtelsen godkändes av Finansinspektionen under hösten och genomfördes per den 1 december 2021. Dessa milstolpar i SH Pensions 75-åriga historia markerar ett nytt kapitel, och vi har nu lagt grunden till att påbörja vår tillväxtresa med ett tydligt fokus på att ge företagare riktigt bra tjänstepensioner och trygghetsförsäkringar. SH Pension har som tjänstepensionsförening en bredare målgrupp, från att tidigare erbjudit försäkringar till företag som är medlemmar i Svensk Handel till att alla företagare nu är välkomna att vara kunder hos oss.

Verksamhetsåret

Verksamhetsåret har präglats av många anpassningar till nya regelkrav, styrdokument på olika nivåer, ny myndighetsrapportering samt överföringen av fondförsäkringsverksamheten till moderföreningen. Som tjänstepensionsförening erbjuder SH Pension inte kapitalförsäkring eller privat pensionsförsäkring längre, vilket vi genom rådgivning har hjälpt några kunder att hitta nya lösningar för. Den absoluta merparten av SH Pensions försäkringar utgörs av tjänstepensioner.

Det tidigare dotterbolaget SH Fondförsäkring har nu, efter att alla försäkringar överlåtits till SH Pension, begärts ifrivillig likvidation och kommer under 2022 att hanteras av utsedd likvidator, Magnus Dahlgren, Advokatfirman Dahlgren & Partners. Slutlig likvidation av bolaget beräknas ske i oktober 2022.

Verksamhetens andra stora fokus under året har varit att stärka försäljningsorganisationen. Deras uppgift har varit att öka närvaron hos våra befintliga kunder och erbjuda hjälp och rådgivning för kompletteringar och nya behov. Kundkontakterna har till följd av pandemin till största del skett genom nyhetsbrev, telefon och digitala möten.

Premievolymen för tjänstepension med traditionell förvaltning ökade med 28 procent i jämförelse med året innan. I SH Pensions traditionella försäkring kunde vi under året höja återbäringsräntan flera gånger och nivån låg vid årets slut på hela 11 procent. Detta tack vare goda nyckeltal och hög avkastning på tillgångarna i portföljen.

Inom fondförsäkring minskade premievolymen med 9 procent för tjänstepension och direkt pension, medan den av naturliga skäl minskade ytterligare inom kapitalförsäkring som vi inte längre erbjuder.

Organisation och arbetssätt

Verksamheten har utvecklats under året både avseende organisation, arbetssätt och med nya medarbetare och kompetenser. Vi har rekryterat en ny IT-chef och vår tillförordnade CFO under ombildningsperioden har lämnat över till en permanent CFO med ansvar för kapitalförvaltning, ekonomi och aktuarier. En omorganisation på affärssidan genomfördes i slutet av året där ny chef för Försäljning & Marknad rekryterades (tillträde i februari 2022) som kommer ingå i ledningsgruppen för att ge ytterligare kraft i tillväxtresan. Alla våra rådgivare är nu Insuresec-licensierade som en anpassning till ombildningen till tjänstepensionsförening.

Vi har implementerat ett agilt arbetssätt för att öka samverkan inom organisationen och för att öka effektiviteten i vår utveckling. För våra kunder ska det leda till en förbättrad kundupplevelse av service, tjänster och erbjudande då vi jobbar samlat med hela behovsbilden och med flera olika kompetenser.

Årets nyckeltal och kapitalförvaltning

När vi summerar året kan vi konstatera att totalavkastningen i den traditionella förvaltningen uppgick till hela 12,8 procent (8,7)*, vilket får anses vara mycket bra. Sett över 5 år ger det en årlig genomsnittlig avkastning på 8,6 procent, vilket står sig mycket väl i jämförelse med konkurrenter. Den goda avkastningen är ett resultat av en väldiversifierad portfölj där samtliga tillgångsslag förutom de globala ränteplaceringarna bidragit positivt till avkastningen. Portföljen består av svenska och globala aktier, räntebärande, direktägda fastigheter och en mindre del alternativa placeringar.

Marknadsvärdet på tillgångsportföljen uppgick i slutet av året till 7 215 miljoner kronor (6 647).

Aktieandelen uppgick till 36,2 procent (35,5) vid årets slut. Inom aktier sker placeringarna både i Sverige, globalt och i tillväxtmarknader. Räntebärande placeringar uppgick till 27,5 procent (28,5) och de sker i den globala räntemarknaden, främst i nominella företagsobligationer med hög kreditvärdighet.

Under året gjordes några placeringar i alternativa investeringar i onoterade lån och infrastruktursatsningar. Denna placeringskategori är under uppbyggnad. Andelen i alternativa investeringar uppgick i slutet av året till 4,2 procent (0) och sker genom att räntebärande placeringar minskas.

* Siffror inom parantes avser siffror föregående år.

Andelen fastigheter i portföljen uppgick i slutet av året till 32,1 procent (36,0). Minskningen beror framför allt på att vi avyttrat de sista fastigheterna i Malmö och numera är fastighetsbeståndet fokuserat till Stockholms innerstad. För vårt fastighetsbestånd har vi under året bytt förvaltare till Einar Mattsson som med sin stora erfarenhet ska bidra till en långsiktig och hållbar utveckling.

Tack vare god kapitalavkastning och hög konsolideringsgrad (totala tillgångar i förhållande till kundernas försäkringskapital) kunde vi höja återbäringsräntan hela 4 gånger under året och vid utgången av året var den som sagt 11 procent (4). Vid årets slut var den kollektiva konsolideringsgraden för vår premiebestämda tjänstepension 135 procent (129 procent). Vår RKK-kvot (riskkänslig kapitalkravskvot) uppgick vid årets slut till 185 procent vilket är det riskkänsliga kapitalkravet i relation till kapitalbasen.

Placeringsstillgångar inom fondförsäkring, där det är kunderna som bär placeringsrisken, uppgick till 913 Mkr och ingick i beståndsöverlåtelsen från dotterbolaget i slutet av året.

Strategisk riktning

SH Pensions strategiska riktning är att skapa en långsiktigt hållbar tjänstepensionsaffär där trygghet för företagare står i centrum. Ökade premievolymer som ger ett större förvaltad kapital gör att SH Pension kan fortsätta erbjuda konkurrenskraftiga försäkringslösningar som fler kunder får ta del av och samtidigt kan kostnaderna fördelas på fler, genom att stordriftsfördelar kan uppnås.

Tillväxtresan innehåller en kombination av marknadsaktiviteter, ökad distributionskraft i egna kanaler och via samarbeten och paketering av produkter och tjänster. 2022 börjar vi bygga varumärkeskännedomen om SH Pension till företagare genom både breda och riktade aktiviteter. Förutom att fortsätta lyfta vår fina traditionella försäkring ligger hållbarhetsfrågor, fondutbud och förbättringar i kundmötet också i planen för det kommande året.

SH Pension erbjuder ett nytt och personligt alternativ för Sveriges alla småföretagare och vi vill göra det enkelt att skaffa sig finansiell trygghet. Hos oss är alla företag stora.

Annelie Helsing
Vd Svensk Handel Pension Tjänstepensionsförening

Året i korthet

5,8 procent

i återbäringsränta i genomsnitt
perioden 2012–2021

8,13 miljarder

kronor i förvaltad kapital
inklusive fondförsäkrings-
tillgångar 2021

Svar inom

30 sekunder

när du ringer till vår kundservice

Om oss

SH Pension

Vi är den kundägda tjänstepensionsföreningen som specialiserat oss mot den som äger och jobbar i sitt eget företag. Sedan 1946 har vi tagit hand om företagares finansiella trygghet både under arbetslivet och efter. Ägarinflytandet sker genom tjänstepensionsföreningens fullmäktige vid föreningsstämman. SH Pension har 15 fullmäktigeledamöter. Sju av dessa utses av Svensk Handel arbetsgivarorganisation och åtta utses av medlemmarna genom direkta val. Föreningsstämman utser tjänstepensionsföreningens styrelse. Styrelsen ska bestå av minst sex och högst åtta ledamöter. Styrelsen utser den verkställande direktören som leder den operativa verksamheten.

Vi gör det enkelt att bli trygg

Med 75 års erfarenhet av att hjälpa företagare vet vi vad som behövs för att just du och dina anställda ska känna er trygga. Vi vet att du har mycket att göra och har som ambition att det ska vara enkelt att skaffa sig och ha finansiell trygghet. Det innefattar både själva arbetslivet och som pensionär. Som företagare behöver du själv ta större ansvar för att få samma trygghet som om du vore

anställd med kollektivavtal, det hjälper vi dig med. Vi vet hur man kan minimera risken för att företaget ska bli lidande om någon oväntat skulle hända, och vi vet vad som krävs i familjeägda företag och vilka försäkringslösningar som då behövs.

Hos oss är alla viktiga

Hos oss blir du inte lämnad själv. Vi finns här hela tiden och strävar alltid efter att du ska få ett personligt bemötande och hjälp som utgår från just dina förutsättningar och behov. Hos oss finns inga krav på att du måste ha en viss omsättning eller en viss storlek på sparande för att bli en prioriterad kund. Vi tycker nämligen att alla företagare har rätt att känna sig trygga. Du kan också känna dig säker på att alla råd vi ger gynnar just dig och dina anställda. Eftersom vi är kundägda har vi inga provisioner och överskottet går tillbaka till dig som pensionssparar hos oss. Självklart är alla våra rådgivare licensierade via InsureSec, som ställer höga krav på kunskap och etik. Så när du tar hand om företaget tar vi hand om dig. Välkommen till oss.

SH Pension – trygghet för företagare

Vårt erbjudande

Pension

Tjänstepensionen är en viktig del av den totala pensionen. Som företagare måste du själv ansvara för tjänstepensionen som för många anställda annars ingår i anställningen. Vi erbjuder tjänstepensionslösningar för både dig och dina anställda.

Traditionell försäkring – vi tar hand om allt

Försäkring med traditionell förvaltning är en enkel och trygg sparform. Vi jobbar aktivt för att skapa god avkastning och du behöver inte fatta några egna beslut. En annan fördel med traditionell förvaltning är att du blir garanterad en viss pension den dagen försäkringen börjar betalas ut. Vi är dessutom kundägda, vilket innebär att överskottet går tillbaka till dig som pensionssparar hos oss.

Fondförsäkring

Hos oss kan du också placera ditt sparande i ett utvalt utbud av fonder. Vårt fondkoncept är för dig som själv vill vara mer aktiv och påverka inriktningen på ditt sparande. Du kan byta fonder när du vill och de fonderna du kan välja bland är utvalda för att ha goda möjligheter till avkastning, men också för att du ska kunna sprida dina risker.

Vill du ha en kombination av båda sparformer går det utmärkt. Vi hjälper dig i gång med en lösning som passar just dina förutsättningar och önskemål.

Trygghetsförsäkring

Vi vet vad som krävs för att skapa långsiktig ekonomisk trygghet för dig som driver företag. Därför erbjuder vi försäkringar som minimerar risken för att din verksamhet ska drabbas om något skulle hända dig eller din personal. För många av våra kunder går familjen och företaget hand i hand. Därför erbjuder vi trygghet för bägge, med försäkringar som:

- Sjuk- och olycksfallsförsäkring
- Efterlevandeskydd
- Premiefrielseförsäkring – som betalar din pensionspremie i händelse av långvarig sjukskrivning
- Sjukvårdsförsäkringar för dig, din familj och dina anställda, med tillgång till vårdplanering, specialister och privata vårdgivare
- Tjänstegrupplivförsäkring

Personlig rådgivning och service

Det ska vara lätt att skaffa sig finansiell trygghet. Hos oss har du tillgång till vårt rådgivningsteam med specialistkompetens inom pensions- och försäkringsfrågor. Våra rådgivare är licensierade och har lång erfarenhet av branschen.

**”Vi vet vad som
krävs för att
skapa långsiktig
ekonomisk
trygghet för
dig som driver
företag.”**

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören (vd) för Svensk Handel Pension Tjänstepensionsförening, organisationsnummer 802005-5631 (nedan benämnd SH Pension), får härmed avlämna årsredovisning och koncernredovisning för verksamhetsåret 2021. SH Pension har sitt säte i Stockholm.

Allmänt om verksamheten

SH Pension är en icke vinstutdelande tjänstepensionsförening vars syfte är att skapa trygghet för företag, dess anställda och ägare. Vi ger våra kunder trygghet och god avkastning och har lång erfarenhet och unik kompetens om företagares behov. Vårt överskott går tillbaka till våra kunder som återbärning samt bättre villkor, produkter och tjänster. För SH Pension är ansvarsfulla investeringar en förutsättning för att långsiktigt kunna erbjuda våra kunder tjänstepensionslösningar med god avkastning. SH Pensions investeringsbeslut och bedömningen av finansiella risker, miljörisker, sociala risker och företagsstyrningsrisker utgår ifrån våra kunders intressen och innebär att vår målsättning är att ställa motsvarande krav på våra utvalda samarbetspartner, externa förvaltare och utvalda fonder.

- Vi ska bidra i omställningen till ett hållbart samhälle med fokus på miljö- och klimatanpassning. Våra mål och planer för miljö- och klimatanpassning ska ligga i linje med Parisavtalet och utgå från analyser och kartläggningar.
- Vi investerar inte i kontroversiella vapen eller tobak och utvecklar kontinuerligt vår syn på exkluderingar. I vår rådgivning informerar vi om våra produkter och hur vi arbetar med ansvarsfulla investeringar och är lyhörda för våra kunders hållbarhetspreferenser. Vår ambition är att underlätta för den som vill göra hållbara val. I vår egen verksamhet utvecklar vi och väljer ut produkter, service och tjänster utifrån våra kunders behov. Vi arbetar aktivt för att vara en attraktiv arbetsgivare och tar ansvar för att utveckla våra medarbetares kompetens med fokus på engagerat medarbetarskap och hälsa.

Koncernen består av moderföreningen SH Pension och det helägda dotterbolaget Svensk Handel Fondförsäkring AB (i likvidation) (nedan benämnd dotterbolaget), organisationsnummer 516406-0310 samt det helägda dotterbolaget SH Pension Investment Fund.

SH Pension tillhandahåller individuella premiebestämda pensionsförsäkringar inom både traditionell förvaltning och fondförvaltning, ITP-liknande förmånsbestämda försäkringar och riskförsäkring.

Första december 2021 överläts hela försäkringsbeståndet från dotterbolaget till SH Pension. Från den dagen bedriver inte dotterbolaget någon försäkringsaffär. Tillståndet för dotterbolaget har lämnats tillbaka och bolaget trädde i

frivillig likvidation 31 december 2021. Förändringen är den del i en strategi som beslutades redan under 2020 då SH Pension också ansökte om att ombildas till tjänstepensionsförening. I samband med att ombildningen genomfördes första juni 2021 fick också SH Pension tillstånd att teckna fondförsäkring. Att samla hela erbjudandet inom en verksamhet under samma lagstiftning skapar effektivitetsvinster vilket i längden är till fördel för alla kunder inom SH Pension.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Covid-19 fortsatte att påverka samhället i stort under 2021, SH Pension fortsatte med distansarbete under året. SH Pension följde smittspridningen noggrant och folkhälsomyndighetens rekommendationer och påbörjade en tillbakagång till kontoret under den senare delen av året.

Förutom omvandlingen till tjänstepensionsförening och införlivning av dotterbolagets fondförsäkringsverksamhet har återbäringsräntan höjts fyra gånger under året och låg vid årets slut på 11 procent. Finanserna stärktes ytterligare och totalavkastningen för 2021 uppgick till 12,8 procent, nyckeltalen var fortsatt starka med en konsolideringsgrad inom traditionell premiebestämd försäkring som uppgick till 136 procent.

Parallellt har fastighetsbeståndet koncentrerats till bostadsfastigheter i Stockholm. En strategi som slutfördes under andra halvåret 2021 och de två fastigheterna i Malmö avyttrades. Under 2021 har byte av fastighetsförvaltare gjorts och förvaltningen sköts av Einar Mattsson Fastighetsförvaltning AB sedan 2021-04-01.

Pensionskassan som tjänstepensionsförening

Det andra tjänstepensionsdirektivet från 2016 (Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2341 av den 14 december 2016 om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut), ofta kallat IORP II direktivet, har implementerats i Sverige genom Lag (2019:742) om tjänstepensionsföretag. Syftet med IORP II är bland annat att säkerställa att tjänstepensionsföretag är finansiellt sunda, ger ökat skydd och mer information till kunderna, undanröja hinder för gränsöverskridande verksamhet och uppmuntra långsiktiga och ansvarsfulla investeringar.

Lagen innehåller rörelse regler som särskilt gäller för försäkringsföretag som erbjuder tjänstepensionsförsäkringar, det vill säga försäkringar som är knutna till en anställning.

IORP II direktivet är ett så kallat minimiharmoniseringsdirektiv som ger medlemsländerna möjlighet att införa strängare regler än de som följer av direktivet. Denna möjlighet har utnyttjats av den svenska lagstiftaren.

Som ett led i genomförandet av IORP II direktivet fattade Finansinspektionen under 2019 beslut om flera nya och omarbetade föreskrifter och allmänna råd som gäller för tjänstepensionsföretag.

Tillämpningen av Lag (2019:742) om tjänstepensionsföretag innebär bland annat att nya nyckeltal för solvens införs. Ett riskkänsligt kapitalkrav ställs i relation till kapitalbasen som ett mått på solvenskvot, riskkänslig kapitalkravskvot (RKK-kvot). SH Pensions styrelse har fastställt ett intervall inom vilket RKK-kvoten får variera som ett mått på riskaptit. Riskminimerande åtgärder ska vidtas om solvenskvoten närmar sig den lägre nivån i intervallet. Nyckeltalet är en central del i det löpande egna solvens- och riskhanteringsarbetet. Det nya regelverket innehåller krav på att kapitalbasen minst ska täcka det totala riskkänsliga kapitalkravet samt ett minimikapitalkrav.

Under året har SH Pension genomfört ett projekt kopplat till omvandling till tjänstepensionsförening. Projektet har bedrivit aktiviteter inom bland annat rapportering, kundinformation, styrdokument och produktanpassning på olika nivåer. Den första rapporteringen enligt Tjänstepensionslagen genomfördes per 30 juni 2021.

Inom kapitalförvaltningen har krav på aktsamhet, riskspredning och ägaransvar förtydligats. Samtidigt har möjligheten att koppla hållbarhetskrav till investeringsriktlinjerna genomförts i form av policy för ansvarsfulla investeringar. SH Pension har i hög grad anpassat investeringsverksamheten till de nya kraven. Sedan tidigare finns en process där den aktuella skulden till försäkringstagarna utgör utgångspunkten för tillgångarnas allokering. Avkastningskravet och beslutad riskaptit leder slutligen fram till en normalportfölj för investeringarnas fördelning mellan tillgångsslag.

Försäkringstekniska avsättningar kommer även fortsättningsvis att vara beräknade med aktsamma antaganden. Dessa antaganden ses över på löpande basis och ändras vid behov för att bättre spegla verkligheten. Den diskonteringsränta som används för att värdera försäkringstekniska avsättningar ändrades vid omvandlingen till tjänstepensionsförening. Diskonteringsräntan som tillämpas vid beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna bestäms numera enligt FFFS 2019:23 och inte längre enligt FFFS2008:26.

Som tjänstepensionsförening ska de regler om riskhantering som finns i bland annat Lag (2019:742) om tjänstepensionsföretag efterlevas. Reglerna är mer specifika i sin kravställning än de regler som SH Pension haft att följa tidigare. Detta innebär att tjänstepensionsföreningen ska upprätthålla ett system för riskhantering som syftar till att säkerställa att organisationen hanterar relevanta risker i verksamheten.

Den övergripande styrningen av tjänstepensionsföreningens riskexponering utgår från föreningens stadgar och interna regler samt den av styrelsen fastställda riskaptiten. Praktiskt hanteras riskerna genom tjänstepensionsföreningens riskhanteringsprocess som är en integrerad del i styrningen av verksamheten. Inom ramen för riskhanteringsprocessen identifieras, värderas, hanteras, övervakas och rapporteras de risker som tjänstepensionsföreningen oundvikligen är föremål för. I tillägg till detta rapporteras incidenter vilka hanteras löpande.

Tjänstepensionsföreningen ska, minst årligen, upprätta en egen risk- och solvensbedömning (ORSA). Sammanfattningsvis svarar en ORSA på frågan om föreningens kapitalbas är tillräcklig för att bära de risker som verksamheten för med sig på några års sikt. Verksamhetsplanen stressas genom att effekten av olika scenarios beräknas för att säkerställa att verksamheten har en tillräcklig kapitalbas för att klara händelser som till exempel större börsfall.

Lag (2019:742) om tjänstepensionsföretag ställer krav på fyra centrala funktioner; aktuariefunktionen, riskhanteringsfunktionen, funktionen för regelefterlevnad samt internrevisionsfunktionen.

De centrala funktionerna syftar till att stödja styrelsen och ledningen i dess arbete med företagsstyrning genom att följa upp exempelvis efterlevnad av interna regler, riskaptit, beräkningsmetoder och organisationens interna styrning och kontroll. I tillägg till detta ska funktionerna ge stöd och råd till verksamheten i relevanta frågor. Genom att de centrala funktionerna ska vara oberoende av såväl den operativa verksamheten som sinsemellan säkerställs en objektiv bedömning av effektiviteten i tjänstepensionsföreningens företagsstyrningssystem.

En tjänstepensionsförening är ett företag av allmänt intresse. Det innebär bland annat att ett revisionsutskott, med särskilda arbetsuppgifter, ska inrättas eller att styrelsen som helhet utgör revisionsutskott. Vidare ska tjänstepensionsföreningen tillämpa artikel 16 i revisorsförordningen vid val av ny revisor. Revisorsförordningen anger också hur länge samma revisor får anlitas. Slutligen kan inte revisorn entledigas utan saklig grund.

Som tjänstepensionsförening ska den finansiella rapporteringen följa lag (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag. Det innebär bland annat ökade krav på upplysningar i årsredovisning och delårsrapport från och med 2021.

Som tjänstepensionsförening har SH Pension upprättat samtliga nödvändiga styrdokument och dessa implementeras nu i verksamheten.

SH Pensions beslutsorganisation

Fullmäktige

Fullmäktige är SH Pensions högsta beslutande organ. Medlemmarnas beslutanderätt i Tjänstepensionsföreningen utövas av 15 därtill särskilt utsedda representanter, fullmäktige. Fullmäktiges beslutanderätt utövas vid Föreningsstämman (fullmäktigemöte). Åtta (8) av fullmäktiges ledamöter utses genom direkta val av medlemmarna. Valet genomförs av valberedningen. Varje medlem får nominera en eller flera fullmäktigeledamöter. Förslag på fullmäktigeledamöter ska lämnas till valberedningen senast den 15 januari på sätt som valberedningen bestämmer. Om inte tillräckligt antal fullmäktigeledamöter nomineras av medlemmarna ska valberedningen nominera fullmäktigeledamöter så att minst åtta (8) fullmäktigeledamöter nomineras. Val av fullmäktigeledamot avgörs genom röstning med enkel majoritet. Val ska vara genomfört innan februari månads utgång. Medlemmarnas röster ska avläggas skriftligen eller genom elektroniskt förfarande bestämt av valberedningen som ska garantera identiteten på den röstande. Branschorganisationen Föreningen Svensk Handel ska utse övriga sju (7) av fullmäktiges ledamöter.

Fullmäktige utser styrelsen och beslutar bland annat om tjänstepensionsföreningens stadgar. Vidare utser föreningsstämman revisor för tjänstepensionsföreningen.

Styrelsen

Tjänstepensionsföreningens styrelse ska bestå av lägst sex (6) och högst åtta (8) ledamöter. Styrelseledamöter väljs av föreningsstämman. Föreningsstämman ska utse en ledamot att vara styrelsens ordförande. Styrelsen ska utse en ledamot att vara vice ordförande. Styrelsens ledamöter utses för en mandatperiod om två (2) år. Val ska ske så att halva styrelsens mandatperiod förfaller vid varje föreningsstämma. Ledamot får utses för högst fyra (4) mandatperioder om inte särskilda skäl föreligger. Samtliga styrelseledamöter utom två (2) ska vara medlemmar i Tjänstepensionsföreningen. Två (2) ledamöter ska vara oberoende i förhållande till Tjänstepensionsföreningen och till medlemmar i Tjänstepensionsföreningen. Minst en (1) ledamot ska ha redovisnings- eller revisionskompetens. Den verkställande direktören ska inte ingå i styrelsen. Ledamot ska ha de insikter och den erfarenhet som krävs av den som deltar i styrningen av ett tjänstepensionsföretag och även i övrigt vara lämplig för en sådan uppgift. Oberoende ledamot bör ha erfarenhet av styrelsearbete och/eller professionell erfarenhet och kunskap om tjänstepensions- och/eller försäkringssektorn med inriktning mot pensioner och/eller de verksamhetsområden i övrigt som tjänstepensionsföreningen är verksam inom. Eventuella arbetstagarrepresentanter utses enligt vad som är föreskrivet i lag utöver vad som angetts ovan. Vad som anges om mandatperiod ovan ska inte gälla arbetstagarrepresentant.

Styrelsen har inom sig utsett beställansvariga för de centrala funktionerna. SH Pensions centrala funktioner utgörs av aktuariefunktionen, funktion för regelefterlevnad (compliance), riskhanteringsfunktionen och internrevisionsfunktionen. De centrala funktionernas ansvarsfördelning regleras i SH Pensions styrdokument. De centrala funktionerna är utlagda till externa parter.

SH Pensions ledning består av styrelsen och Vd. Styrelsen utgörs av styrelseordförande, vice styrelseordförande och fem ordinarie ledamöter utsedda av föreningsstämman samt enarbetstagarrepresentanter. Styrelsen ansvarar för SH Pensions företagsstyrningssystem som ska säkerställa att företaget styrs på ett sunt och ansvarsfullt sätt.

Styrelsen har antagit ett antal styrdokument som beskriver hur verksamheten ska bedrivas. För sitt interna arbete har styrelsen antagit en arbetsordning. Styrelsen fastställer vidare affärsplan och egen risk- och solvensrapport samt övriga rapporter till tillsynsmyndigheten.

Styrelseordförande ansvarar för att initiera de övergripande strategiska aktiviteterna. Styrelsen utser Vd, och denne rapporterar till styrelsen. Vd ansvarar för de löpande operativa delarna i verksamheten enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar. För att förtydliga Vd:s uppdrag i förhållande till styrelsen har styrelsen antagit en instruktion som anger Vd:s åtaganden.

För att tillförsäkra att SH Pension styrs på ett sunt och ansvarsfullt sätt ska den som ingår i styrelsen, är Vd eller ersättare för någon av dem, eller den som ansvarar för eller utför arbete i en central funktion uppfylla särskilda krav om lämplighet. Process för all lämplighetsbedömning regleras i särskilt styrdokument.

Utskott och Kommittéer

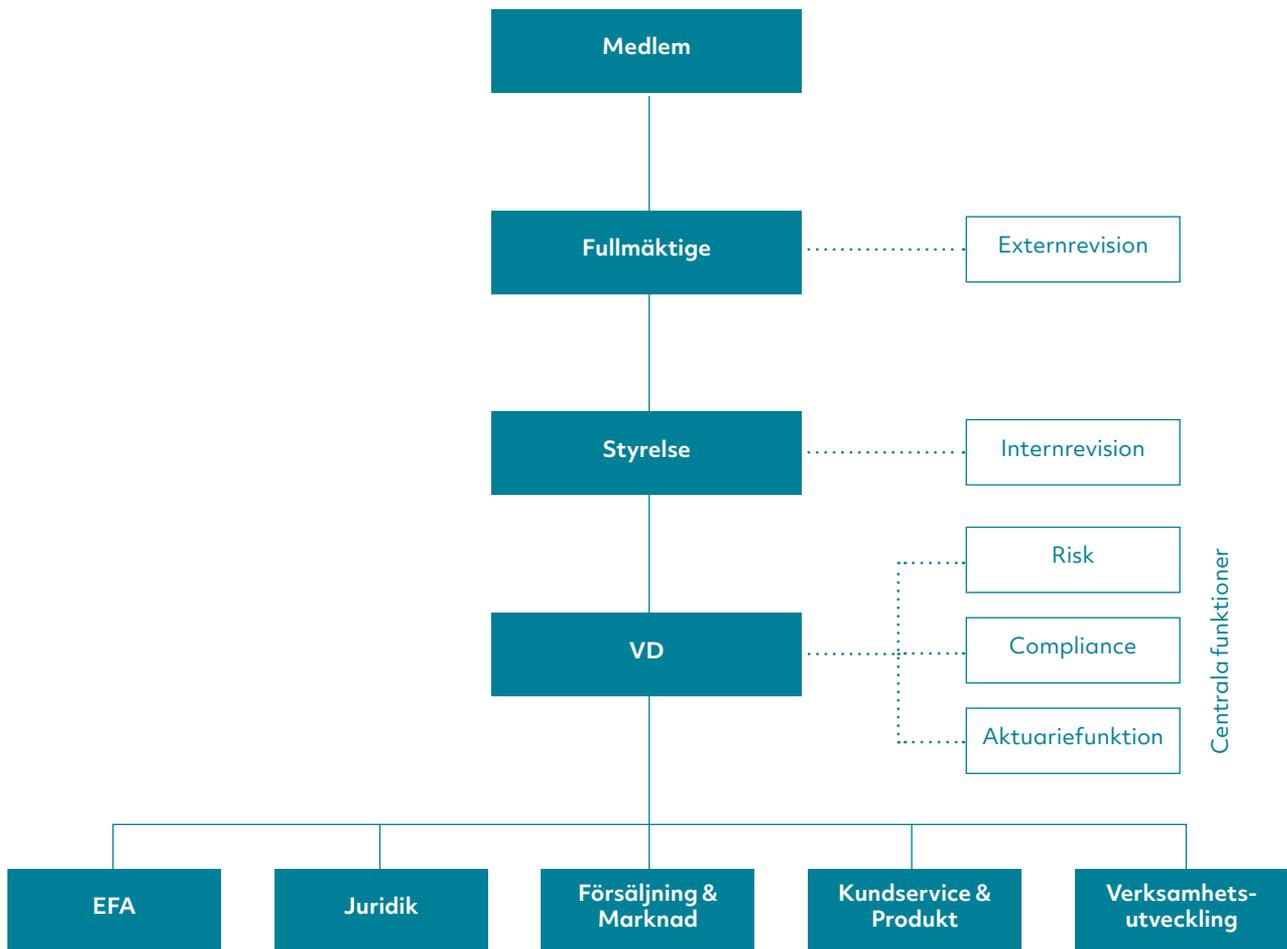
SH Pension har beslutat att inte ha ett särskilt revisionsutskott, utan styrelsen fullgör dessa uppgifter. Detta är möjligt, då minst en av styrelseledamöterna har redovisnings- eller revisionskompetens.

SH Pension har inte någon ersättningskommitté. Styrelsen som helhet ansvarar för att följa upp tillämpningen av ersättningspolicyn. Compliance- och internrevisionsfunktionerna ska beakta efterlevnaden av detta styrdokument i sina aktivitetsplaner.

Organisation

SH Pension hade vid utgången av 2021 26 (28) medelantal anställda. Verksamheten leds av vd Annelie Helsing. De organisatoriska enheterna är Ekonomi, Finans och Aktuarier vilka leds av en CFO. Kundservice, Försäljning & Marknad och Verksamhetsutveckling leds av respektive chef. IT är en del av SH Pensions verksamhetsutvecklingsteam. SH Pension har en Chefsjurist. Till den operativa verksamheten tillkommer kontrollfunktionerna, Internrevision Risk, Compliance och Aktuariefunktion. SH Pension har som strategi att till verksamheten tillföra både operativt och specialistkonsultstöd.

Organisationsschema

Hållbarhetsredovisning

I enlighet med Lag om årsredovisning i försäkringsföretag ÅRFL, 6 kap 1§, har SH Pension valt att upprätta den lagstadgade hållbarhetsredovisningen som en utskild del i förvaltningsberättelsen. Hållbarhetsredovisningen har granskats av SH Pensions revisor.

Taxonomiförordningen

Taxonomiförordningen är EU:s regelverk för att avgöra om en ekonomisk aktivitet är miljömässigt hållbar. Syftet är att hjälpa investerare att identifiera och jämföra miljömässigt hållbara investeringar genom ett gemensamt klassificeringssystem.

Det är ett omfattande arbete att klassificera och det föreligger utmaningar när det gäller Taxonomins redovisningskrav. Det är främst att tillgången av data för att avgöra miljömässigheten inom investeringar som än så länge är begränsande. För räkenskapsåren 2021 och 2022 gäller övergångsregler vad gäller redovisningsskyldigheten av de nya nyckeltalen. SH Pension följer utvecklingen noga och kommer förbereda verksamheten inför de nya regelverkskraven och nya redovisningsskyldigheter.

Affärsmodell

SH Pension erbjuder en hållbar traditionellt förvaltd tjänstepensionsprodukt till medlemmarna. Vi investerar inte i kontroversiella vapen eller tobak och utvecklar kontinuerligt vår syn på exkluderingar. I vår rådgivning informerar vi om våra produkter och hur vi arbetar med ansvarsfulla investeringar och är lyhörda för våra kunders hållbarhetspreferenser. Vår ambition är att underlätta för den som vill göra hållbara val. För SH Pension är ansvarsfulla investeringar en förutsättning för att långsiktigt kunna erbjuda våra kunder tjänstepensionslösningar med god avkastning. Vi ska bidra i omställningen till ett hållbart samhälle med fokus på miljö- och klimatanpassning.

I vår egen verksamhet utvecklar vi och väljer ut produkter, service och tjänster utifrån våra kunders behov. Vi arbetar aktivt för att vara en attraktiv arbetsgivare och tar ansvar för att utveckla våra medarbetares kompetens med fokus på engagerat medarbetarskap och hälsa.

Hållbarhetsarbete

Hållbarhetsarbetet utgår ifrån SH Pensions policy för ansvarsfulla investeringar, stadgar, styrelsens beslut samt policydokument för att säkerställa att verksamheten bedrivs på ett hållbart långsiktigt sunt och etiskt sätt. SH Pension motverkar korruption genom ett antal policydokument som etikpolicy, policy för intressekonflikter.

Ersättningspolicy

SH Pensions Ersättningspolicy beskriver principerna för ersättning till anställda och styrelse samt hur ersättningen ska bestämmas och följas upp.

En viktig grundläggande princip för att begränsa risken för intressekonflikter mellan en enskild medarbetares kortsiktiga ekonomiska intressen och SH Pensions långsiktiga mål är att inga anställda eller styrelseledamöter har någon form av rörliga ersättningar. Härigenom beaktas också hållbarhetsrisker i ersättningsystemet.

Ersättningen ska vara marknadsmässig och på en nivå som gör att SH Pension attraherar och behåller kompetenta medarbetare. Ersättningen ska även uppfattas som balanserad av intressenter och kunder.

Styrelsen beslutar om ersättning till vd och eventuellt anställda i centrala funktioner. Vd beslutar om ersättning till övriga anställda efter att ledningsgruppen har lämnat sina synpunkter.

SH Pension följer vid bestämmande av ersättningar aktuella kollektivavtal. Samtliga anställda omfattas av kollektivavtal mellan FAO och Forena respektive FAO och Akavia samt Sveriges Ingenjörer.

Riktlinjer för identifiering av intressekonflikter

Riktlinjer för intressekonflikter är en av SH Pensions interna regler som lägger grunden för att uppnå en sund och ansvarsfull företagsstyrning. Riktlinjerna syftar till att beskriva hur SH Pension ska förebygga, identifiera, hantera och dokumentera intressekonflikter.

I samhället generellt och också i ett tjänstepensionsföretags verksamhet finns en mängd naturliga och nyttiga intressekonflikter, men det är bara intressekonflikter som bedöms kunna orsaka ekonomisk eller annan skada som är relevanta i detta sammanhang. En intressekonflikt kan definieras enligt följande: minst två olika intressen, som konkurrerar med varandra, om ena intresset tillgodoses sker det på bekostnad av det andra, medför en negativ konsekvens. SH Pension har identifierat några intressenter där intressekonflikter kan uppstå, bland annat mellan SH Pension och kund/försäkringstagare, anställda, uppdragstagare samt mellan olika försäkringskollektiv.

För att förhindra att en intressekonflikt negativt ska påverka en intressent tillämpar SH Pension ett antal grundläggande principer som genomsyrar verksamheten.

- SH Pension har en ändamålsenlig och överblickbar organisation.
- Det finns en tydlig fördelning av mandat och ansvar.
- Beslut som kan innebära en intressekonflikt eskaleras till närmaste chef eller beslutande organ.
- Inga rörliga ersättningar utgår till anställda.
- SH Pension tillämpar en dokumenterad produktgodkännandeprocess vid nya eller väsentligen förändrade produkter och tjänster.

- SH Pension utbildar sina anställda inom området för intressekonflikter.
- Rekommendationer till kund utgår från kundens bästa och dokumenteras.

Det åligger alla anställda och styrelseledamöter att rapportera förhållanden och situationer som kan utgöra eller ge upphov till intressekonflikter.

Policy för utlagd verksamhet

SH Pensions affärsstrategi är att bedriva tjänstepensionsverksamhet som är hållbar över tid.

För att tillföra kunskap, höja kompetensen och öka effektiviteten kan verksamhet eller funktion läggas ut på extern uppdragstagare. SH Pension är dock, oavsett om en del av verksamheten är föremål för uppdragsavtal, alltid ansvarig för SH Pensions organisation och förvaltningen av SH Pensions angelägenheter.

Ett uppdragsavtal får inte ingå om det kan leda till att

- kvaliteten i företagsstyrningssystemet försämras,
- den operativa risken i företaget ökar väsentligt,
- Finansinspektionens möjlighet att utöva tillsyn försämras, eller
- Försäkringstagarnas, de försäkrades och andra ersättningsberättigades möjlighet till tillfredsställelse och fortlöpande service inte kan upprätthållas.

SH Pension ska därför på ett ändamålsenligt sätt beakta de verksamheter som omfattas av uppdragsavtal i sitt eget riskhanterings- och interkontrollsystem. I de fall verksamhet beslutas att utföras av uppdragstagare ska dessa väljas med omsorg.

SH Pensions Policy för utlagd verksamhet syftar till att säkerställa väl fungerande och ändamålsenliga rutiner kopplat till utlagd verksamhet, inbegripet lämplighetskontroller och riskanalyser före tecknande av avtal, avtalets innehåll, beredskapsplaner för att säkra kontinuitet samt uppföljning.

Etikpolicy

SH Pension verkar i en förtroendebransch och anser att ett gott etiskt uppförande är viktigt. Inom SH Pension gäller därför att styrelsen, företagsledningen och de anställda i SH Pension i all verksamhet, såväl inom företaget som när dessa företräds utåt, ska agera så att förtroendet för SH Pension och försäkringsbranschen inte rubbas.

Etiska värderingar styrs av sunt förnuft, lagar och den i samhället allmänt accepterade uppfattningen om vad som är rätt och fel. Enligt SH Pension är en god måttstock på om fattade beslut eller vidtagna åtgärder uppfyller de krav på etik som ställs på den enskilde är om besluten eller åtgärderna kan förklaras på ett godtagbart sätt och motiveras inför överordnade och utomstående.

SH Pensions Etikpolicy syftar till att beskriva SH Pensions etiska förhållningssätt i relevanta avseenden och ge vägledning till anställda. Policyn innefattar bland annat etiska krav i den egna verksamheten (inklusive bestämmelser om sekretess och gåvor och andra förmåner), vad gäller val av affärspartners och vid marknadsföring.

Alla som omfattas av policyn uppmanas att rapportera avvikelser från policyn och för att ge möjlighet till anonymitet har SH Pension inrättat en visseblåsartjänst genom extern part dit missförhållanden kan anmälas.

Attraktiv arbetsplats

I vår ambition att vara en attraktiv arbetsplats fokuserar vi på ett modernt och tydligt arbetssätt samt hälsofrämjande förmåner.

Strukturerna i vårt agila arbetssätt leder till transparens kring mål och leveranser samt möjligheten till samverkan mellan relevanta medarbetare för att lösa uppgifterna. Detta ser vi är grunden i ett hållbart arbetsliv – tydligheten och transparensen skapar möjlighet till självledarskap.

Anställda i SH Pension erbjuds dels friskvårdsbidrag, dels återkommande hälsoundersökning i syfte att alla ska ha goda förutsättningar att fysiskt må bra och vara frisk. Sjukfrånvaron under 2021 var 4,82 procent.

Jämställdhet

2021 års lönekartlägningsanalys visar att vi har en mycket jämställd lönesättning mellan kvinnor och män över hela företaget, något vi är nöjda med.

Ledningsgruppen består av 67% kvinnor och 33% män. Styrelsen består av 43% kvinnor och 57% män.

Hållbart kontor

Under 2021 togs beslutet att lämna våra nuvarande kontorslokaler som vi hyr från Svensk Handel. Vi flyttar till kontorslokaler i en fastighet som vi äger själva, något som vi ser är ett viktigt steg utifrån ett hållbarhetsperspektiv i att nyttja fastigheter som ägs av SH Pension och vi kan påverka renoveringen och kontorsadministrationen utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Detta inkluderar att vi väljer leverantörer som har uttalade och tydliga hållbarhetspolicyer samt att vi säkerställer att kontoret stödjer både hållbarhet i materialval och själva utformningen som blir flexibel för att hålla över tid.

Hållbarhet inom kapitalförvaltningen

SH Pensions investeringsbeslut och bedömningen av finansiella risker, miljörisker, sociala risker och företagsstyrningsrisker utgår ifrån våra kunders intressen och innebär att vår målsättning är att ställa motsvarande krav på våra utvalda samarbetspartner, externa förvaltare och utvalda fonder. Inom det direktägda fastighetsbeståndet betyder det att

SH Pension styr hållbarhetsarbetet genom att tillföra hållbarhetsperspektiv till underhållsplaner, investeringar och renoveringar genom att välja mer hållbara alternativ.

- Vi ska bidra i omställningen till ett hållbart samhälle med fokus på miljö- och klimatanpassning. Våra mål och planer för miljö- och klimatanpassning ska ligga i linje med Parisavtalet och utgå från analyser och kartläggningar.
- Följer internationella normer som UN Global Compact för mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och anti-korruption.
- Tar ansvar för den negativa miljö- eller sociala påverkan dess produkter eller tjänster kan ha på människor och miljö.

Aktieägarengagemang

En tjänstepensionsförening som investerar i aktier som är upptagna till handel på en reglerad marknad och som har getts ut av ett bolag inom EES ska anta principer för sitt aktieägarengagemang där det framgår hur detta integreras i investeringsstrategin och årligen redogöra för hur dessa principer har tillämpats. En tjänstepensionsförening som har gett en kapitalförvaltare i uppdrag att ansvara för investeringarna kan i stället uppge var kapitalförvaltaren har offentliggjort sådan information. SH Pension har uppdragit åt Mercer Global Investments Europe Limited att utifrån våra krav på ansvarsfulla investeringar bistå med val och analys av förvaltare samt rapportering från externa aktieförvaltare. Vidare information presenteras på hemsidan, shpension.se.

Klimatrisker och klimatmål

Våra mål och planer för miljö- och klimatanpassning ska ligga i linje med Parisavtalet och utgå från analyser och kartläggningar. För investeringar i räntor och aktier är målet för 2021 att CO₂ avtrycket ska vara lägre än jämförelseindex. Under 2022 kommer vi att genomföra en klimatanalys för att kunna detaljera vår plan för att främja en förbättrad miljö och minska klimatpåverkan i linje med Parisavtalet för hela investeringsportföljen i vår traditionella försäkring.

Det klimatrelaterade scenario som bedöms ha störst inverkan på SH Pensions verksamhet är situationer som kan uppstå genom investeringsportföljen där enskilda innehav eller geografiska eller branschspecifika koncentrationer av innehav påverkas negativt av klimatrelaterade händelser. Då scenariot kring placeringstillgångar avser en bedömning av föreningens exponering mot negativ utveckling i placeringsportföljen ingår även klimatrelaterade risker som en del av detta. Inom vår förvaltning av aktier och räntor i vår traditionella försäkring uppgick koldioxidavtrycket till 15,08 tCO₂e/mkr i innehavsbolagens intäkter att jämföra med index 18,62 tCO₂e/mkr för 2021.

Årlig granskning av portföljen

SH Pension genomför screening för de under liggande fonderna tillsammans med Mercer Global Investments Europe Limited. Samtliga SH Pensions underliggande fonder uppgraderas under 2022 och samtliga ska hålla status om minst artikel 8. Dessutom införs flera exkluderingskriterier i enlighet med regelverket under 2022. Vidare under 2022 kommer vi även att genomföra en energikartläggning i våra direktägda fastigheter.

Ansvarsfulla investeringar fondförsäkring

Investeringsbesluten ligger hos fondernas förvaltare. SH Pension ansvarar för urvalet av fonder och fondförvaltare. Urvalet av fonder sker för att kunna erbjuda olika inriktning, risknivå och möjliggöra för våra kunder att göra hållbara val utifrån olika hållbarhetspreferenser. En fond kan exempelvis ha ytterligare principer för vad man inte investerar i (exkluderingskriterier) eller mer långtgående mål inom miljö- och klimat samt socialt ansvar. Principer för ansvarsfulla investeringar som ska följas av alla externa förvaltare av utvalda fonder.

- Främjar hållbarhet inom miljö och/eller socialt ansvar eller har miljö och/eller socialt ansvar som mål vilket minst då uppgår till motsvarande artikel 8 enligt Disclosureförordningen.
- Följer internationella normer som UN Global Compact för mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och anti-korruption.
- Tar ansvar för den negativa miljö- eller sociala påverkan dess produkter eller tjänster kan ha på människor och miljö.

Om en fond inte lever upp till våra principer för ansvarsfulla investeringar eller inte längre motsvarar våra kunders hållbarhetspreferenser är vår hållning att den ska bytas ut inom rimlig tid.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Osäkerhet och negativ utveckling på börsen i början av 2022 till följd av Rysslands invasion av Ukraina. SH Pensions tillgångsportfölj är väldifferentierad vilket dämpar effekter vid sådana här händelser och våra stabila nyckeltal kan stå emot kraftig turbulens på marknaden. Vid utgången av mars låg konsolideringsgraden på 128 % och från 1 april sänkte vi återbäringsräntan från 11 % till 9 %. RKK-kvoten stärktes dock under första kvartalet och uppgick till 200 procent. Under första kvartalet 2022 blev SH Pension som tjänstepensionsförening en undertecknare av UN-PRI.

Utveckling av verksamhet, resultat och ställning, SH Pension

Resultatet efter skatt 853 (383) Mkr.

Totalavkastning 12,8 % (8,7 %).

Premieinkomst, brutto 104 (77) Mkr.

Placeringstillgångar 7 215 (6 647) Mkr.

Försäkringstekniska avsättningar 4 145 (4 334) Mkr.

Kapitalbas 2 998 (2 311) Mkr.

RKK-Kvot 185 %.

Försäkringsrörelsen

Traditionell försäkring

Inbetalda premier från traditionellt förvaltd försäkring uppgick under 2021 till 104,2 (76,7) miljoner kronor varav engångspremier inklusive inflyttat kapital utgjorde 43,7 (15,8) miljoner kronor.

Utbetalda försäkringsersättningar uppgick till 227,5 (419,8) miljoner kronor.

Driftskostnaderna summerar till 46,9 (42,5) miljoner kronor vilket motsvarar en förvaltningskostnadsprocent om 0,63 (0,65) procent. Kostnader för ombildning har givit upphov till temporära kostnadsökningar.

Konsolideringsgraden är fortsatt stark både inom premiebestämda och förmånsbestämda försäkringar. Återbärringsräntan höjdes därför till 11 procent under oktober för den premiebestämda försäkringen. För förmånsbestämd försäkring tilldelas överskott genom pensions-tillägg och fribrevsuppräknig om 2,51 procent vardera.

Nyckeltalen är fortsatt starka och kollektiv konsolideringsgrad inom de premiebestämda tjänstepensionerna ökade från 129,4 till 136,2. Den kollektiva konsolideringsgraden för de förmånsbestämda tjänstepensionerna ökade under året till 208,9 från 188,6.

Fondförsäkring

Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken uppgick till 913 (1 021) miljoner kronor, vilket också motsvarar försäkringstekniska avsättningar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken. Under 2021 har volymen minskat med drygt 100 miljoner samt med årets utbetalningar om 385 miljoner kronor. Den stora minskningen under 2021 beror främst på en planerad kundaktivitet att återköpa privat kapitalförsäkring, som en nödvändig åtgärd inför beståndsöverlåtelsen till tjänstepensionsföreningen. Till detta läggs sedan en positiv värdeförändring med drygt 204,6 miljoner kronor samt årets inbetalning om 80,5 miljoner kronor.

Antal förvaltd försäkringar, moderföreningen

Antal försäkringar har ökat under året. Det beror till största delen på den beståndsöverlåtelse av fondförsäkringar från dotterbolaget.

	2021	2020
Antal försäkringar, traditionellt förvaltd		
Aktiva	4 357	4 596
Fribrev	12 631	13 173
Under utbetalning	5 881	6 302
Totalt	22 869	24 071
Antal försäkringar i fondförvaltning		
Aktiva	1 209	–
Fribrev	1 056	–
Under utbetalning	150	–
Totalt	2 415	–

Kapitalförvaltningen, moderföreningen

Normalportfölj	Portföljvikt	Avkastning (%)
Aktier (35%)	36,2%	30,9%
Räntor (25%)	27,5%	-1,1%
Fastigheter (25%)	32,1%	6,9%
Alternativa (15%)	4,2%	22,6%
Totalportföljen	100%	12,8%

Marknadsutveckling

2021 präglades av en stark ekonomisk återhämtning efter effekterna av Corona-pandemin. Marknaden hade en tilltro till de vaccinationsprogram som rullades ut globalt, även om viss turbulens uppstod över den muterade omikronvarianten av coronaviruset. I samband med det kraftiga uppsvinget av den globala ekonomin uppstod ett flertal flaskhalsar i ekonomin med utbudsbrist och kraftiga prisökningar som följd, bland annat inom transport- och energisektorerna. Detta spillde över på inflationen och för första gången på mycket länge uppfattades nu inflationen som ett reellt problem, även om centralbankerna ansåg att den till viss del var övergående. Till följd av inflationsoro steg framför allt de amerikanska tioårsräntorna från 0,8 procent i början av året till 1,7 procent i slutet av året. Detta medförde att avkastningen på obligationsmarknaden blev svag. På valutamarknaden försvagades den svenska kronan mot den amerikanska dollarn med över 10 procent. Företagens resultat utvecklades mycket starkt i den kraftiga ekonomiska återhämtning som skedde och aktiemarknaden steg med över 30 procent.

Tillgångsportföljens utveckling

Totalavkastningen för SH Pension under 2021 uppgick till 12,8 procent (8,7). Marknadsvärdet på tillgångsportföljen uppgick i slutet av året till 7 215 miljoner kronor (6 647).

Den goda avkastningen är ett resultat av en väldiversifierad portföljkonstruktion, där samtliga tillgångsslag utom räntebärande bidragit positivt till avkastningen.

Avkastningen i aktieportföljen, uppgick till 30,9 procent (8,8). Räntebärande placeringar avkastade -1,1 procent (3,4). Placeringarna i fastigheter uppvisade en avkastning på 6,9 procent (16,1). De Alternativa investeringarna avkastade 22,6 procent (-).

Aktieandelen uppgick till 36,2 procent (36,2) vid årets slut. Inom aktier sker placeringarna i Sverige, globalt och i tillväxtmarknader. Räntebärande placeringar uppgick till 27,5 procent (29,0). Räntebärande placeringar sker i den globala räntemarknaden, främst i nominella företagsobligationer med hög kreditvärdighet.

Andelen i fastigheter uppgick i slutet av året till 32,1 procent (34,8).

Under året implementerades placeringar inom Alternativa investeringar i onoterade lån och infrastruktur. Detta tillgångsslag är under uppbyggnad. Andelen i Alternativa investeringar uppgick i slutet av året till 4,2 procent (0).

Risker och osäkerhetsfaktorer

Risk och riskhantering är en central del av verksamheten. De risker SH Pension exponeras för delas in i följande kategorier: försäkringsrisker, finansiella risker, operativa risker, affärsrisker samt strategiska risker. En utförligare beskrivning av risker, riskhantering och osäkerhetsfaktorer finns under not 2.

Förändringar i lagstiftning och de regelverk som styr SH Pension avseende pensioner, produkter, skatteavdragsmöjligheter mm kommer att fortsätta vara en osäkerhetsfaktor för tjänstepensionsföreningens utveckling. Osäkerheten om utvecklingen på främst aktiemarknaderna är det som främst påverkar nyckeltalen.

Totalavkastning

Totalavkastningstabell Moderföreningen

Tillgångsslag	2021-12-31 Marknadsvärde Tkr	2021-12-31 Portföljvikt	2021-12-31 Total- avkastning	2020-12-31 Marknadsvärde Tkr	2020-12-31 Portföljvikt	2020-12-31 Total- avkastning
Aktier	2 606 644	36,2%	30,90%	2 215 366	33,30%	7,10%
Räntor	1 993 630	27,6%	-1,10%	1 888 645	28,40%	3,40%
Fastigheter	2 310 675	32,0%	6,90%	2 395 687	36,1%	16,10%
Alternativa	304 478	4,2%	22,60%	147 471	2,20%	39,90%
Totalportföljen	7 215 427	100,0%	12,80%	6 647 169	100,00%	8,70%

Förslag till disposition

SH Pensions styrelse föreslår att årets resultat **852 926 131** kronor överförs till konsolideringsfonden för respektive försäkringsgren enligt följande:

	Kronor
Ingående konsolideringsfond	2 199 624 047
Avdelning I, premiebestämd traditionell försäkring	745 843 218
Avdelning II, förmånsbestämd traditionell försäkring	108 081 155
Avdelning III, Fondförsäkring	-998 243
Summa	3 052 550 177

Femårsöversikt – Koncernen

	2021	2020	2019	2018	2017
Mkr					
Premieinkomst, brutto	104,2	76,7	109,2	155,1	124,9
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	848,7	579,0	880,9	-88,6	467,9
Försäkringsersättningar, brutto	-226,5	-412,4	-205,7	-200,7	-200,3
Driftskostnader	-60,8	-72,2	-49,7	-43,1	-36,3
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	853,6	365,0	564,3	-295,2	357,1
Årets resultat	852,8	365,0	563,5	-295,7	356,4
Ekonomisk ställning					
Placeringsstillgångar*	7 204,5	6 659,4	6 632,2	6 020,6	6 333,3
Försäkringstekniska avsättningar	4 144,7	4 334,4	4 540,4	4 366,8	4 256,1
Eget kapital	3 052,4	2 311,0	2 121,0	1 673,1	2 081,2
Erforderlig solvensmarginal för försäkringsgruppen	-	230,6	242,3	214,8	207,1
Nyckeltal, %					
Förvaltningskostnadsprocent**	0,8	0,9	0,8	0,7	0,56
Direktavkastning	0,6	0,3	0,3	0,3	0,7
Totalavkastning***	12,8	8,5	16,0	-1,6	7,9
* Inklusive kassa och bank samt upplupen ränta.					
** Samtliga år beräknade med genomsnittligt förvaltad kapital.					
*** Beräknad enligt Totalavkastningstabellen.					

Femårsöversikt – moderföreningen

	2021	2020	2019	2018	2017
Mkr					
Premieinkomst, brutto	104,2	76,7	109,2	155,1	124,9
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	836,8	568,0	865,5	-100,1	458,2
Försäkringsersättningar, brutto	-226,5	-412,4	-205,7	-200,7	-200,3
Driftskostnader	-46,9	-42,5	-40,1	-32,6	-26,7
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	853,2	388,3	562,6	-291,0	358,9
Årets resultat	852,9	383,0	558,6	-297,8	354,7
Ekonomisk ställning					
Placeringsstillgångar*	7 215,4	6 647,2	6 637,3	6 024,9	6 338,6
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär risk	913,5	-	-	-	-
Försäkringstekniska avsättningar	4 144,7	4 334,4	4 540,4	4 366,8	4 256,1
Försäkringstekniska avsättningar för vilka livförsäkringstagaren bär risk	913,5	-	-	-	-
Eget kapital	3 052,6	2 311,1	2 138,2	1 695,2	2 105,4
Konsolideringskapital	3 052,6	-	-	-	-
Kollektivt konsolideringskapital avd. I	1 590,3	1 307,8	959,9	377,4	811,8
Kollektivt konsolideringskapital avd. II	516,9	418,6	382,5	403,1	415,4
Kapitalbas**	2 997,9	2 311,1	2 138,2	1 695,2	2 105,4
Minimikapitalkrav	166,6	-	-	-	-
Riskkänsligt kapitalkrav	1 616,3	-	-	-	-
Nyckeltal, %					
Förvaltningskostnadsprocent***	0,63	0,65	0,63	0,53	0,43
Direktavkastning	0,6	0,3	0,3	0,2	0,7
Totalavkastning****	12,8	8,7	14,6	-1,5	7,8
Kollektiv konsolideringsgrad avd. I	134,5	129,4	119,7	107,7	117,0
Kollektiv konsolideringsgrad avd. II	208,9	188,6	183,1	214,6	215,4
Genomsnittlig återbäringsränta avd. I	8,3	3,3	3,2	6,8	6,8
* Inklusive kassa och bank samt upplupen ränta.					
** Kapitalbas för 2021 är beräknad enligt IORP 2					
*** Samtliga år beräknade med genomsnittligt förvaltad kapital.					
**** Beräknad enligt Totalavkastningstabellen.					
Förklaring avd. I samt avd. II se not 1					

Resultaträkning

1 januari – 31 december	Koncernen		Moderföreningen		
	2021	2020	2021	2020	
Belopp i Ksek					
Premieinkomst f. e. r.	not 3				
Premieinkomst		104 180	76 658	104 180	76 658
Premier för avgiven återförsäkring		–	–	–	–
		104 180	76 658	104 180	76 658
Intäkter från investeringsavtal		5 113	4 379	408	–
Kapitalavkastning, intäkter netto	not 4	80 815	115 758	71 085	101 463
Orealiserade vinster på placeringstillgångar					
Värdeökning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk		204 376	93 835	26 264	–
Värdeökningar på övriga placeringstillgångar	not 5	813 233	554 507	810 911	557 520
		1 017 609	648 342	837 175	557 520
Försäkringsersättningar f. e. r.					
not 6					
Utbetalda försäkringsersättningar					
– Efter avgiven återförsäkring		–227 494	–419 766	–227 494	–419 766
– Förändring i avsättning för oreglerade skador		959	7 407	959	7 407
		–226 534	–412 358	–226 534	–412 358
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar f. e. r.					
Livförsäkringsavsättning	not 7	188 750	198 596	188 750	198 596
Försäkringstekniska avsättning för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk		–204 376	–93 835	–26 264	–
		–15 626	104 761	162 486	198 596
Driftskostnader	not 8	–60 822	–72 157	–46 914	–42 534
Kapitalavkastning, kostnader	not 9	–45 307	–91 267	–45 182	–91 012
Övriga tekniska poster f. e. r.					
Avkastningsskatt					
	not 10	–7 119	–9 145	–4 788	–
Övriga tekniska intäkter		1 267	–	1 266	–
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		853 576	364 971	853 182	388 333
Skatt på årets resultat					
	not 10	–728	–	–256	–5 248
Skatt, föregående år		–	–	–	–81
Årets resultat		852 848	364 971	852 926	383 004
Årets totalresultat		852 848	364 971	852 926	383 004

Resultatanalys Livförsäkringsrörelsen 2021

Moderföreningen

	Avgiftsb. försäkring	Avgiftsb. PB- försäkring	Förmånsb. försäkring	Förmånsb. sjuk och pb försäkring	Fond- försäkring	Totalt
Belopp i Ksek						
Livförsäkringsrörelse och tjänstepensionsverksamhet						
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat						
Premieinkomst f. e. r.	92 999	241	10 544	397	–	104 180
Intäkter från investeringsavtal	–	–	–	–	408	408
Kapitalavkastning, intäkter	60 641	21	9 813	57	553	71 085
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	697 163	251	112 844	653	26 264	837 175
Övriga tekniska intäkter f. e. r.	1 267	–	–	–	–	1 267
Försäkringsersättningar f. e. r.	–209 412	337	–17 252	–208	–	–226 534
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar f. e. r.	186 627	–	2 123	–	–26 534	162 486
Driftskostnader	–40 241	–816	–3 696	–226	–1 935	–46 914
Kapitalavkastning, kostnader	–38 865	–14	–6 267	–36	–	–45 182
Övriga tekniska kostnader f. e. r.	–4 788	–	–	–	–	–4 788
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	745 391	20	108 109	636	–974	853 182
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring						
Livförsäkringsavsättningar	3 699 797	–	441 360	–	–	4 141 157
Oreglerade skador	–	1 232	–	2 308	–	3 541
Summa försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring	3 699 797	1 232	441 360	2 308	–	4 144 698
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk f. e. r.						
Villkorad återbäring	–	–	–	–	–	0
Fondförsäkringsåtaganden	–	–	–	–	913 498	913 498
Summa försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk	–	–	–	–	913 498	913 498

Balansräkning

1 januari – 31 december	Koncernen		Moderföreningen		
	2021	2020	2021	2020	
Belopp i Ksek					
Tillgångar					
Immateriella tillgångar					
IT system	not 11	2 741	4 082	2 741	4 082
Summa		2 741	4 082	2 741	4 082
Placeringstillgångar					
Byggnader och mark	not 12	2 310 675	2 395 687	2 310 675	2 395 687
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag					
– Aktier och andelar i koncernföretag	not 13	–	–	4 444 719	3 907 037
Andra finansiella placeringstillgångar					
– Aktier och andelar	not 14	2 846 863	2 298 589	304 478	146 057
– Obligationer och andra räntebärande värdepapper	not 15	1 889 997	1 741 812	–	–
Summa		7 047 535	6 436 088	7 059 872	6 448 781
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk					
Fondförsäkringstillgångar	not 16	913 498	1 020 980	913 498	–
Summa		913 498	1 020 980	913 498	–
Fordringar					
Övriga fordringar		37 060	41 425	32 340	38 745
Summa		37 060	41 425	32 340	38 745
Andra tillgångar					
Materiella tillgångar	not 17	1 292	1 843	1 292	1 238
Kassa och bank		156 935	223 280	155 555	198 388
Summa		158 227	225 123	156 847	199 626
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter					
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		1 737	2 654	1 737	2 649
Summa		1 737	2 654	1 737	2 649
Summa tillgångar		8 160 798	7 730 352	8 167 035	6 693 883

Balansräkning

1 januari – 31 december	Koncernen		Moderföreningen	
	2021	2020	2021	2020
Belopp i Ksek				
Eget kapital, avsättningar och skulder				
Eget kapital				
Konsolideringsfond	2 199 553	1 946 043	2 199 625	1 928 083
Årets resultat	852 848	364 971	852 926	383 004
Summa	3 052 401	2 311 014	3 052 551	2 311 087
Försäkringstekniska avsättningar				
(före avgiven återförsäkring)	not 18			
Livförsäkringsavsättning	4 141 157	4 329 907	4 141 157	4 329 907
Oreglerade skador	3 541	4 500	3 541	4 500
Summa	4 144 698	4 334 407	4 144 698	4 334 407
Skulder				
Fondförsäkringsåtaganden	not 16	913 498	1 020 980	913 498
Övriga	not 19	45 627	57 668	51 896
Summa skulder		959 125	1 078 649	42 633
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter				
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	not 20	4 574	6 283	4 392
Summa		4 574	6 283	5 756
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	8 160 798	7 730 352	8 167 035	6 693 883

Redogörelse för förändringar i eget kapital

2021	Konsolideringsfond	Årets resultat	Totalt EK**
Belopp i Ksek			
Koncernen			
Ingående balans 2021-01-01	1 945 843	364 971	2 311 014
Disposition av 2020 års resultat	364 971	-364 971	-
Fribrevsuppräknig	-5 706	-	-5 706
Återbäring	-105 756	-	-105 756
2021 års resultat enligt resultaträkningen	-	852 848	852 848
Summa	2 199 552	852 848	3 052 400
Moderföreningen			
Ingående balans 2021-01-01	1 928 082	383 004	2 311 086
Disposition av 2020 års resultat	383 004	-383 004	-
Fribrevsuppräknig	-5 706	-	-5 706
Återbäring	-105 756	-	-105 756
2021 års resultat enligt resultaträkningen*	-	852 926	852 926
Summa	2 199 624	852 926	3 052 550
2020	Konsolideringsfond	Årets resultat	Totalt EK**
Belopp i Ksek			
Koncernen			
Ingående balans 2020-01-01	1 557 520	563 525	2 121 045
Disposition av 2019 års resultat	563 325	-563 325	-
Utbetald återbäring	-114 470	-	-114 470
Korrigerig samt beståndsöverlåtelse	-60 332	-	-60 332
2020 års resultat enligt resultaträkningen	-	364 971	364 971
Summa	1 945 843	364 971	2 311 014
Moderföreningen			
Ingående balans 2020-01-01	1 579 642	558 573	2 138 215
Disposition av 2019 års resultat	558 573	-558 573	-
Utbetald återbäring	-114 470	-	-114 470
Beståndsöverlåtelse	-95 663	-	-95 663
2020 års resultat enligt resultaträkningen*	-	383 004	383 004
Summa	1 928 082	383 004	2 311 086
* Totalresultatet överensstämmer med årets resultat.			
** Föreningen kan inte dela ut medel varför allt eget kapital är bundet eget kapital. Allt överskott tillhör försäkringstagarna och allokeras till dem.			

Kassaflödesanalys

Koncernen

	2021	2020
Belopp i Ksek		
Den löpande verksamheten		
Årets resultat före skatt	859 428	364 972
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	-934 347	-753 384
Betald skatt	-7 847	-9 145
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av tillgångar och skulder	-82 766	-397 557
Nettoinvestering i finansiella placeringstillgångar	131 037	1 048 188
Premier minskat med ersättningar via balansräkningen	-	-397 748
Förändring rörelsefordringar	4 896	32 870
Förändring rörelseskulder	-13 750	10 338
Utbetald återbäring	-105 762	-210 131
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-66 345	121 960
Årets kassaflöde	-66 345	121 960
Likvida medel vid årets början	223 280	101 320
Likvida medel vid årets slut	156 935	223 280
Noter till kassaflödesanalysen		
Erhållna rabatter	-	9 038
Värdeförändring placeringstillgångar	-768 657	-642 668
Realisationsresultat	-25 508	-
Förändring försäkringsavsättningar/oregl. skador	-124 081	-110 937
Återbäring	-5 706	-
Övrigt	-10 395	221
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	-934 347	-753 384
<p>Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod. Den utgår från resultat före skatt justerat för icke likvidpåverkande poster samt förändringar i balansräkningen.</p>		

Noter till de finansiella rapporterna

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper för koncernen

Allmän information

Årsredovisningen avges per den 31 december 2021 och avser SH Pension som är en tjänstepensionsförening med säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Regeringsgatan 60, 103 29 Stockholm och organisationsnummer är 802005-5631. Föreningsstämma kommer att hållas den 17:e maj 2022. Svensk Handel Fondförsäkring AB (i likvidation) är ett helägt dotterbolag till SH Pension. Fondförsäkringsbolaget har sitt säte i Stockholm.

Grund för rapportens upprättande

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, FFFS 2019:23. Finansinspektionens föreskrifter innebär att Rådet för finansiell rapportering tillämpas, vilket innebär att samtliga av EU godkända internationella redovisningsstandarder (IFRS) och uttalanden tillämpas i den mån det är möjligt enligt svensk lagstiftning på redovisningsområdet, så kallad lagbegränsad IFRS.

Funktionell valuta och rapportvaluta

Koncernens finansiella rapporter presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental.

Ändrade redovisningsprinciper som tillämpas från och med 1 januari 2021

FFFS 2019:23 Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag

I samband med omvandlingen till tjänstepensionsförening tillämpar föreningen Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2019:23 i stället för Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2008:26. Detta har inneburit förändringar av nyckeltal samt att kravet på att upprätta kassaflödesanalys för onoterade tjänstepensionsföretag i juridisk person har tagits bort och föreningen har valt att inte upprätta en kassaflödesanalys för juridisk person.

Nya redovisningsregler som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade standarder och tolkningsuttalanden träder i kraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter.

IFRS 9 Finansiella instrument

Standarden har antagits av EU och trädde ikraft 1 januari 2018. Föreningen har enligt det tillfälliga undantaget från

IFRS 9 i IFRS 4 beslutat att skjuta på förstagångstillämpningen av IFRS 9 till dess att IFRS 17 träder i kraft. IASB beslutade 2020 om ändringar av IFRS 4 vilket innebär att tillämpningen av IFRS 9 Finansiella instrument kan ske samtidigt som tillämpningen av IFRS 17, vilket innebär att IFRS 9 ska tillämpas senast från och med 1 januari 2023. SH Pension kommer inte att tillämpa IFRS 17 när den träder i kraft, vare sig i moderföreningen eller i koncernen. SH Pensions kommer under 2022 analysera vilka effekter IFRS 9 får på de finansiella rapporterna. I dagsläget gör SH pension bedömningen att IFRS 9 inte kommer att få någon väsentlig påverkan på företagets finansiella rapporter.

Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål

Uppskattningar och bedömningar utvärderas löpande och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive förväntningar på framtida händelser som anses rimliga under rådande förhållanden.

Tjänstepensionsföreningen gör uppskattningar och antaganden om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer, definitionsmässigt, sällan att motsvara det verkliga resultatet.

Det är främst beräkningen av försäkringstekniska avsättningar och värderingen av placeringstillgångar som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande räkenskapsår vilket behandlas i huvuddrag nedan.

1. Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar beräknas med metoder som innebär att olika antaganden görs. Livförsäkringsavsättningar motsvarar sannolikhetsvägda och diskonterade framtida kostnader i form av försäkringsersättningar, driftskostnader samt skattebetalningar. Metoden och dess antaganden följs upp löpande minst en gång per år. Antaganden om dödlighet, ränta, sjuklighet, avkastningsskatt, fribrevsläggning, driftskostnader och annullationer är väsentliga. För den del av avsättningarna som avser inträffade men ej rapporterade skador finns en osäkerhet i det verkliga utfallet, se vidare i noten om risker.

2. Verkligt värde på finansiella instrument

Verkligt värde på finansiella instrument som inte handlas på en aktiv marknad fastställs med hjälp av värderingstekniker. Koncernen väljer ut ett flertal metoder och gör antaganden som huvudsakligen baseras på de marknadsvillkor som föreligger på respektive balansdag, se vidare not 1 redovisnings- och värderingsprinciper för koncernen.

3. Verkligt värde på byggnader och mark

Verkligt värde på byggnader och mark beräknas med metoder som innebär att olika antaganden görs, se vidare not 1 redovisnings- och värderingsprinciper för koncernen.

Konsolideringsprinciper

Dotterföretaget redovisas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder.

Redovisning av försäkringsavtal och investeringsavtal Individuella försäkringar och ITP

Föreningen har gjort en bedömning av samtliga avtal för att se om det föreligger betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare. I de fall det föreligger betydande försäkringsrisk redovisas avtalet som ett försäkringsavtal, övriga klassas som investeringsavtal. Då de flesta försäkringsavtal och samtliga investeringsavtal ger försäkringstagaren möjlighet till återbäring som komplement till garanterade ersättningar kommer samtliga avtal, även investeringsavtalen, redovisas som försäkringsavtal.

Fondförsäkringar

Föreningen har gjort en genomgång av samtliga försäkringskontrakt. Genomgången har resulterat i att samtliga fondförsäkringskontrakt i föreningen redovisas som investeringsavtal i redovisningen, dvs som finansiella skulder. Investeringsavtal är avtal som inte överför någon betydande försäkringsrisk från innehavaren till förening. Detta innebär att premieinbetalningar redovisas direkt mot fondförsäkringsåtaganden i balansräkningen medan avgifter uttagna av kontrakten redovisas som intäkter från investeringsavtal. Värdering av fondförsäkringsåtaganden sker enligt tidigare principer (se nedan).

Försäkringstekniska poster

Premieinkomst

Premieinkomst redovisas enligt kontantprincipen vilket innebär att inbetalda premier intäktsförs när de inkommer oavsett om dessa helt eller delvis avser ett senare räkenskapsår.

Avgifter från finansiella avtal

Föreningens åtagande är att löpande över tid tillhandahålla och förvalta utbudet av investeringsfonder som kunden kan spara i. Avgifter från finansiella avtal utgörs av en rörlig avgift och en fast årsavgift. Den rörliga avgiften är en procentsats av kundens försäkringskapital och beräknas dagligen på utgående kapital. Den fasta årsavgiften tas ut månadsvis. Avgifterna intäktsförs i takt med att föreningen tillhandahåller förvaltningstjänster till kunden.

Övriga tekniska intäkter

I posten redovisas övriga intäkter i försäkringsrörelsen, såsom avkastningsskatt.

Försäkringsersättningar

Som försäkringsersättningar redovisas utbetalningar avseende de avtal som klassificerats som försäkring enligt IFRS 4 samt skaderegleringskostnader. De garanterade ersättningarna redovisas i resultaträkningen som en kostnad och minskar de försäkringstekniska avsättningarna i balansräkningen med motsvarande belopp. I de totala försäkringsersättningarna ingår utbetalda försäkringsersättningar och förändringar i oreglerade skador.

Livförsäkringsavsättning

Livförsäkringsavsättningen beräknas enligt i stadgarna fastställda grunder. Denna värdering sker enligt aktsamma principer i enlighet med EU:s tjänstepensionsdirektiv. Avsättningarna motsvarar det förväntade kapitalvärdet av garanterade åtaganden enligt försäkringsavtalen, minskat med motsvarande värde för avtalade premier. Beräkningarna görs med hänsyn till tidpunkterna vid vilka kassaflödena utgår och med aktsamma antaganden om ränta, dödlighet, driftskostnader och avkastningsskatt. Antagandena om ränta görs i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2019:23 om val av räntesats för att beräkna försäkringstekniska avsättningar. Antagandena om dödlighet görs i enlighet med branschgemensam standard (DUS 06). Antaganden om driftskostnader och skatt görs på grundval av pensionskassans erfarenheter.

Förlustprövning

Då de försäkringstekniska avsättningarna i sin helhet görs på aktsamma grunder, som också anses vara realistiska, bedöms det redovisade värdet på avsättningarna vara tillräckligt högt upptaget i böckerna jämfört med en motsvarande realistisk värdering.

Oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador görs enligt aktsamma principer i enlighet med EU:s tjänstepensionsdirektiv. Avsättning görs dels för inträffade, rapporterade, ännu ej slutreglerade sjukfall, dels för ännu ej rapporterade, men förmodat inträffade, sjukfall (IBNR). Avsättningarna för inträffade, rapporterade sjukfall motsvarar det förväntade kapitalvärdet av garanterade åtaganden enligt försäkringsavtalen. Beräkningarna görs med hänsyn till tidpunkterna vid vilka kassaflödena utgår och med aktsamma antaganden om ränta, dödlighet, sjuklighet och driftskostnader. För antagandena gäller detsamma som vid livförsäkringsavsättning, med tillägg att antagandena om sjuklighet (tillfrisknandeintensitet) görs i enlighet med branschgemensam standard (SUS 2007). För avsättning för

ännu ej rapporterade sjukfall (IBNR) används antagande om fördröjning i rapportering av sjukador grundat på Pensionskassans erfarenhet.

Beständesöverlåtelse

Beständesöverlåtelse redovisas över balansräkningen i enlighet med FFFS 2019:23.

Fondförsäkringsåtaganden

Fondförsäkringsåtaganden motsvarar förpliktelseerna enligt investeringsavtalen och utgör vid varje tidpunkt summa verkligt värde av fondandelar som hänför sig till gällande investeringsavtal, samt de medel som ännu ej omvandlats till fondandelar med avdrag för upplupna avgifter.

Återbäring och pensionstillägg

Föreningen har gjort bedömningen att den möjlighet som ges till kunderna att erhålla ytterligare försäkringsförmåner utöver de garanterade, utgör diskretionära delar i enlighet med definitionen i IFRS 4. Företaget förfogar över beslutanderätten till de diskretionära delarna, dvs. återbäring och pensionstillägg, när det gäller såväl tidpunkt som belopp.

De diskretionära delarna redovisas som en del av konsolideringsfonden till dess att de tilldelats försäkringstagarna. En tilldelning av återbäring och pensionstillägg redovisas som en minskning av konsolideringsfonden.

Skälighets- och kontributionsprincipen tillämpas vid fördelning av överskott. Fördelning av överskott inom premiebestämd traditionell försäkring sker med hjälp av återbärringsränta. Återbärringsräntan bestäms utifrån bland annat förväntad avkastning, aktuell konsolideringsgrad samt rådande marknadsläge i enlighet med konsolideringspolicy. Inom förmånsbestämd försäkring fördelas överskott genom uppräknings- och fribrev årligen. Uppräkningen följer KPI om ekonomin tillåter. Konsolideringsfonden uppgår till drygt 2,3 Mkr varav cirka 600 Mkr är preliminärt fördelade medel.

Driftskostnader

Med driftskostnader avses verksamhetsrelaterade kostnader, exempelvis kostnader för personal, lokaler, provisionskostnader och avskrivningar på materiella och immateriella anläggningstillgångar. Driftskostnaderna delas in i följande funktioner: Anskaffning, administration, skadereglering och kapitalförvaltning. Med anskaffningskostnader avses kostnader för provisioner, försäljning och marknadsföring. Anskaffnings- och administrationskostnader redovisas i posten Driftskostnader i resultaträkningen. Skaderegleringskostnaderna redovisas i posten Utbetalda försäkringsersättningar i resultaträkningen och kapitalförvaltningskostnaderna redovisas i posten Kapitalavkastning, kostnader i resultaträkningen.

Avgiven återförsäkring

Som premie för avgiven återförsäkring redovisas belopp som betalats ut under räkenskapsåret eller belopp som tagits upp som skuld till försäkringsföretag som mottagit återförsäkring enligt ingångna försäkringsavtal. Premierna periodiseras så att kostnaderna fördelas till den period som försäkringsskyddet avser. Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar motsvarar återförsäkrarens ansvar för försäkringstekniska avsättningar enligt ingångna avtal.

Redovisning av kapitalavkastning

Kapitalavkastning, intäkter

Posten avser avkastning på placeringstillgångar och omfattar hyresintäkter från byggnader och mark, utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter och realisationsvinster (netto).

Kapitalavkastning, kostnader

Under posten redovisas kostnader för placeringstillgångar och omfattar driftskostnader för byggnader och mark, kapitalförvaltningskostnader, räntekostnader, nedskrivningar samt realisationsförluster (netto).

Orealiserade värdeförändringar

För placeringstillgångar är den orealiserade vinsten den positiva skillnaden mellan marknadsvärdet och anskaffningsvärdet och den orealiserade förlusten den negativa skillnaden mellan marknadsvärdet och anskaffningsvärdet. Orealiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag. Vid avyttring av värdepapper återföres tidigare orealiserade värdeförändringar.

Skatter

Med inkomstskatt avses aktuell och uppskjuten skatt. Riskprodukterna sjukförsäkring och premiebefrielse omfattas av inkomstskatt.

Föreningen betalar en schabloniserad avkastningsskatt på de tillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning. Föreningens sparprodukter omfattas av avkastningsskatt. Kostnad avseende avkastningsskatt redovisas under rubriken övriga tekniska kostnader.

Immateriella tillgångar

Investeringar för försäkringsverksamheten i egenutvecklad programvara, kopplade till nyutveckling, aktiveras. I de fall utgifterna avser underhåll av befintliga IT-system sker kostnadsföring löpande. Utvecklingskostnaderna skrivs av när tillgången tas i drift med beräknad nyttjandeperiod på 5 år, avskrivning sker då linjärt under fem år. Prövning av nedskrivningsbehov sker när det finns indikation på att tillgången kan ha minskat i värde och avskrivning sker då i motsvarande grad, den görs även årligen.

Byggnader och mark

Föreningens samtliga fastigheter är förvaltningsfastigheter, vilka är värderade till verkligt värde i balansräkningen med samtliga värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. Hyresintäkter periodiseras linjärt över hyresperioden och redovisas under kapitalavkastning, intäkter och fastighetskostnaderna under kapitalavkastning, kostnader.

Föreningen redovisar förvaltningsfastigheter till verkligt värde, det vill säga till det marknadsvärde som vid en oberoende värdering har åsatts fastigheterna. Samtliga fastigheter marknadsvärderas vid årsskiftet enligt värderingshandledning och följer riktlinjerna för MSCI/IPD (Svenskt Fastighetsindex). Vi använder oss av ett externt värderingsföretag, där alla värderare är auktoriserade av Savills. Flera av värderarna är även certifierade enligt den internationella organisationen RICS (Royal Institution of Chartered Surveyors). Alla fastighetsvärden är resultatet av värderingsföretagets bedömningar vid en given tidpunkt, värdetidpunkten 31 december 2021.

Värderingsföretaget har i sina värdebedömningar utgått från kassaflödesmetoden med stöd i en ortsprisanalys. I koncernens fall har verkligt värde bedömts via en kassaflödesanalys för flertalet fastigheter. En kassaflödesanalys baseras på uppskattningar av en fastighets avkastningsförmåga. Metoden innebär att förväntade framtida betalningsströmmar och restvärden nuvärdesberäknas.

Dock bör man notera att prisbilden för bostadsfastigheter i Stockholms innerstad främst styrs av kvadratmeterpriser och inte avkastningskrav. De applicerade direktavkastningskraven för fastigheterna i Stockholm är därmed, i denna typ av kalkyl, snarare hjälpmedel att nå de kvadratmeterpriser som motsvarar de analyserade jämförelseköpen, än absoluta sanningar.

Finansiella tillgångar och skulder

Köp och försäljningar redovisas på affärsdagen. Med affärsdag avses likviddag.

Andra finansiella placeringstillgångar

Andra finansiella placeringstillgångar, förutom derivat, har identifierats som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen på grund av att det är så koncernen följer upp utvecklingen på dessa tillgångar. Upplupen ränta redovisas separat. Derivat klassificeras som innehav för handel och värderas också till verkligt värde. Onoterade aktier värderas till verkligt värde.

Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär risk

Dessa tillgångar består av försäkringstagarnas investeringar i fondförsäkringar. Investeringar till förmån för försäkringstagare som själva bär placeringsrisken redovisas till verkligt värde via resultaträkningen.

Övriga fordringar och skulder

Tillgångar och skulder är värderade initialt till verkligt värde inklusive transaktionskostnader och i efterföljande perioder till upplupet anskaffningsvärde.

Finansiella tillgångar och skulder tas bort från balansräkningen när äganderätten att erhålla kassaflöden upphört.

Materiella tillgångar

Materiella tillgångar avser inventarier och redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar. Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod, 3 år avseende datainventarier samt 5 år avseende kontorsinventarier.

Pensioner

Koncernens pensionsplaner för egen personal är tryggade genom förmånsbestämda försäkringsavtal. Dessa avtal ingår i avsättningen för avd 2 (ITP) med en konsolideringsgrad på 183,1 %. Pensionsplanerna redovisas som avgiftsbestämda, och avgifter avseende tjänstepensioner redovisas som en kostnad i den takt de intjänats.

Tillkommande redovisnings- och värderingsprinciper för moderföreningen

Grund för rapportens upprättande

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Lag om årsredovisning i försäkringsföretag och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, FFFS 2019:23, samt RFR2.

Aktier och andelar i koncernföretag

Föreningen är enda andelsägare i SH Pension Investment Fund. Då tidigare direktinvesteringar i externa fonder samlats i den nya fonden blir följden att de redovisas som aktier och andelar i koncernföretag, istället för som andra finansiella placeringstillgångar.

Innehavet i det helägda dotterföretaget Svensk Handel Fondförsäkring AB, org.nr. 516406-0310, redovisas till marknadsvärde från och med 2020, som en konsekvens av den förändrade redovisningsprincipen.

Not 2 Riskhantering och finansiella instrument

I not 2 beskrivs de olika riskernas beskaffenhet och konsekvenser vid olika scenarion.

Riskhantering

Den övergripande styrningen av SH Pensions verksamhet utgår från föreningens stadgar och interna regler samt den av styrelsen fastställda riskaptiten. Den övergripande strategiska riskaptiten i SH Pension baseras på kvoten för riskkänsligt kapitalkrav (RKK). Vid händelse av att kapitalkravkvoten avviker från riskaptiten ska styrelsen besluta om eventuella åtgärder ska genomföras.

Företagsstyrningssystemet inklusive riskhanteringssystemet har utformats med beaktande av verksamhetens art, omfattning och komplexitet. Praktiskt hanteras risker i verksamheten genom föreningens riskhanteringsprocess som är en integrerad del i styrningen av verksamheten. Inom ramen för riskhanteringsprocessen identifieras, värderas, hanteras, övervakas och rapporteras de risker som tjänstepensionsföreningen oundvikligen är föremål för. I tillägg till detta rapporteras och hanteras incidenter (händelser) löpande.

För att skydda pensionsförmånerna följer SH Pension därtill löpande föreningens förmånsrättsgrad, utvecklingen i investeringsportföljen samt produkternas driftsresultat. Skulle behov för riskreducering uppstå kan exempelvis åtgärder vidtas i linje med SH Pensions konsolideringspolicy alternativt kan investeringsportföljen viktas om.

Riskprofil

Föreningens riskprofil innefattar försäkringsrisk, matchningsrisk/ALM, investeringsrisk, likviditets- och koncentrationsrisk, operativ risk, ESG-risk samt strategisk risk. Inom dessa olika riskområden har styrelsen beslutat om riskaptit och tillhörande limiter och toleransnivåer vilket utgör grunden för styrningen av riskexponeringen i verksamheten.

Organisation

SH Pensions styrelse har huvudansvaret för bolagets förvaltning och företagsstyrning. Styrelsen beslutar om principer för riskhantering, riskrapportering, uppföljning och intern kontroll. Som stöd har styrelsen utfärdat styrdokument som beskriver hur verksamheten ska bedrivas. Styrelsen utgörs av styrelseordförande och sex ledamöter, styrelseordförande ansvarar för de övergripande strategiska aktiviteterna. Styrelsen fullgör också uppgiften som revisionsutskott. Styrelsen utser vd som rapporterar till styrelsen.

Vd ansvarar för den löpande operativa verksamheten, har det operativa ansvaret för en sund och effektiv riskhantering i bolaget. Riskägarna stödjer vd i att, operativt, analysera risksituationen och försäkras även att riktlinjer och regelverk efterlevs.

SH Pension har inrättat centrala funktioner i form av riskhanteringsfunktionen, regelefterlevnadsfunktionen, aktuariefunktionen samt internrevisionsfunktionen. För att säkerställa en sund och effektiv riskhantering särskiljs centrala funktioner från den operativa, affärsdrivande, delen av verksamheten. De centrala funktionerna ska kunna agera självständigt, oberoende och objektivt samt ha de resurser som krävs för att fullfölja uppdraget. Vidare ska utförare ha de sakkunskaper och erfarenheter som krävs med hänsyn till arten, omfattningen och komplexiteten i verksamheten och de risker verksamheten medför.

Organisationen är uppdelad enligt principen om tre försvarslinjer där den operativa verksamheten inklusive ansvar för risktagande och riskhantering bedrivs inom första försvarslinjen. Andra försvarslinjen utgörs av riskhanterings-, regelefterlevnads-, och aktuariefunktionen. Tredje försvarslinjen utgörs av internrevisionsfunktionen.

Försäkringsrisk

Försäkringsrisk är den huvudsakliga komponenten i SH Pensions affärsverksamhet och uppkommer genom att SH Pension som försäkringsgivare tillhandahåller traditionell livförsäkring. Riskerna uppstår där verkligt utfall avviker från förväntat utfall ifråga om antaganden för beräkning av försäkringstekniska avsättningar eller underskattning av premier. Försäkringsrisken för SH Pension består av underkategorierna teckningsrisk, reservsättningsrisk och annullationsrisk.

- Teckningsrisk avser risken att den beräknade premien och övriga intäkter i försäkringen inte kommer att motsvara de faktiska skade- och driftskostnaderna i försäkringen.
- Reservsättningsrisk avser risken att SH Pension har en otillräcklig reserv på grund av olämpliga antaganden eller beräkningsmetod. Ytterst kan det medföra att SH Pension inte kan fullfölja utbetalningar av ersättningar.
- Annullationsrisk avser risk att kunder avslutar försäkringskontraktet under avtalsperioden.

Försäkringsrisker kan därtill i huvudsak delas in i:

- Dödsfallsrisk – risken att antaganden om dödlighet skiljer sig från verkligt utfall
- Livsfallsrisk - risken att antaganden om länglevnad skiljer sig från verkligt utfall
- Sjukfallsrisk – risken att nivån för insjuknande skiljer sig mellan antaganden och utfall

- Driftskostnadsrisk – risken att antaganden om driftskostnader är för låga vilket innebär att de försäkringstekniska avsättningarna blir underreserverade samt att kostnadsuttag är lägre än faktiska driftskostnader vilket ger försämrad lönsamhet.

Hantering och styrning av försäkringsrisk

Försäkringsrisker hanteras genom en löpande uppföljning av försäkringsaffären och där antagandena regelbundet bedöms mot faktiskt utfall. Försäkringstekniska avsättningar ska beräknas i linje med SH Pensions Försäkringstekniska Riktlinjer och antaganden. Metoder för beräkning av försäkringstekniska avsättningar, inklusive befintliga kontroller, utvärderas löpande.

Riskprofil i förhållande till det riskkänsliga kapitalkravet vid bedömning av totalt solvensbehov

Det riskkänsliga kapitalkravet för försäkringsrisk beräknas genom att stressa föreningens avsättningar med anledning av negativa förändringar i specifika parametrar som exempelvis dödsfallsrisk och livsfallsrisk samt annullationer och kostnader.

Kapitalkravsmässigt utgör försäkringsrisken en liten del av SH Pensions totala RKK och där SH Pensions kapitalkrav för försäkringsrisk primärt drivs av långlevnadsrisken. SH Pensions portfölj är i grunden en relativt standardiserad portfölj och där den största delen av skulden består av premiebestämda pensioner med relativt kort löptid. Aktuarien monitorerar försäkringsriskens storlek och utveckling genom löpande analyser.

Investeringsrisk

Investeringsrisk är en av huvudriskerna i SH Pensions verksamhet givet att tillgångar placeras för att möta de åtaganden som SH Pension har till försäkringstagarna. Investeringsrisk delas upp i underkategorierna marknadsrisk (aktiekursrisk, ränterisk och fastighetsprisrisk), valutarisk, kreditrisk och koncentrationsrisk.

- Marknadsrisk avser risker relaterade till förändringar i marknadspriser på ränta och finansiella placeringstillgångar.
  - Aktiekursrisk avser att marknadsvärdet på en tillgång sjunker, antingen till följd av generella nedgångar på en eller flera börser i Sverige och på de andra marknader där SH Pension placerat kapital, eller till följd av negativa bolagsspecifika händelser.
  - Med ränterisk förstås risken att nettot av SH Pensions räntebärande tillgångar sjunker i värde till följd av en förändring i ränteläget.

- Fastighetsprisrisk avser risk för att tillgångar i fastigheter sjunker i värde till följd av sjunkande marknadsvärden.
- Valutarisk avser en potentiell vinst eller förlust baserat på förändringar i valutakurser.
- Kreditrisk avser risker inom ramen för kapitalförvaltningen där SH Pension inte erhåller betalning enligt överenskommelse och/eller kommer att göra en förlust på grund av motpartens oförmåga att infria sina förbindelser. Den bakomliggande transaktionen kan avse en kredit-, en garanti-, ett värdepapper- eller ett derivatkontrakt.

SH Pension möter investeringsrisker vad gäller förändringar i marknadsvärden på investeringsportföljens innehav vilka består av räntebärande placeringar, aktieplaceringar samt innehav i fastigheter. Därtill finns en exponering mot valutarisk givet att tillgångarna placeras i innehav i utländsk valuta samtidigt som SH Pensions åtagande är i svenska kronor. Gällande motparts- och kreditrisk är SH Pensions exponering hanterad genom en väldiversifierad investeringsportfölj.

Inom ramen för riskanalysen har risker kopplat till marknadsrisk för såväl aktie- och ränteinvesteringar som fastighetsinvesteringar identifierats. Bedömningen är att ingen av riskerna netto värderats till orange eller högre, detta givet SH Pensions hantering av investeringsriskerna. Däremot är den inneboende exponeringen mot marknadsrisker betydande givet en stor investeringsportfölj varför styrelsen beslutat att stresstesta SH Pensions känslighet för förändringar i marknadspriser.

Hantering och styrning av investeringsrisk

Hantering av investeringsrisk utgår övergripande från aktsamhetsprincipen som innebär att SH Pensions tillgångar endast ska investeras i tillgångar och instrument vars risker SH Pension kan identifiera, mäta, övervaka, hantera, kontrollera och rapportera, och på lämpligt sätt beakta vid bedömningen av sitt övergripande solvensbehov.

Investeringsrisken hanteras praktiskt genom SH Pensions investeringsriktlinjer som anger en strategisk allokering för den traditionellt förvaltade portföljen och hur stor andel av portföljen som får allokeras inom och mellan de olika tillgångsslagen vilket även styr föreningens exponering mot koncentrationsrisk på tillgångssidan. Syftet med den strategiska allokeringen är att med utgångspunkt i föreningens kapitalsituation skapa förutsättningar för att uppnå avkastningsmålet inom ramen för den strategiska risknivån. Styrelsens specifika riskaptit och tillhörande limiter kopplat till

investeringsrisk anges i SH Pensions investeringsriktlinjer och där de beslutade limiterna är följande:

Tillgångsslag	Minimum	Normal-portfölj	Maximum
Räntebärande	10%	25%	75%
Kreditrating >= investment grade	10%	25%	75%
Kreditrating < investment grade	0%	0%	15%
Aktier	0%	35%	65%
Svenska aktier	0%	10%	65%
Utländska aktier	0%	25%	65%
Fastigheter	15%	25%	35%
Alternativa investeringar	0%	15%	30%

Inom ovan angivna toleransnivåer kan SH Pension justera föreningens riskexponering genom omallokering av placeringsportföljen och därigenom minska exponeringen mot specifika tillgångsslag om så behövs. För att hantera aktiekursrisken specifikt kan SH Pension därtill omallokera aktier mellan aktietyperna. Vad gäller fastighetsprisrisk kan SH Pension även här omallokera placeringsportföljen till andra tillgångsslag och därmed minska exponeringen mot fastigheter, dock är innehav i fastigheter något mer trögrörliga vad gäller föreningens möjlighet att snabbt avyttra fastigheter eller omallokera fastighetsportföljen vilket ger att det är svårare att uppnå den riskreducerande effekten på kort sikt.

[Riskprofil i förhållande till det riskkänsliga kapitalkravet vid bedömning av totalt solvensbehov](#)

Ränterisk

Det riskkänsliga kapitalkravet för ränterisk stressar föreningens exponering mot ränteförändringar genom att beräkna den största ökningen av skillnaden mellan de försäkringstekniska avsättningarna och de räntekänsliga tillgångarna efter avdrag för finansiella skulder, vid en sänkning eller en höjning av marknadsräntorna enligt en förutbestämd trappa baserat på löptid.

SH Pensions kvalitativa bedömning är att föreningens profil inte avviker från den generella profil som det riskkänsliga kapitalkravet utgår ifrån.

Aktiekursrisk

Det riskkänsliga kapitalkravet stressar föreningens aktieinnehav genom ett fall i aktiekurser enligt en förutbestämd procentsats. Kapitalkravet beräknas som summan av värdeminskningen som blir följden av att

aktietillgångarnas värde minskar och där Typ A-aktier går ned med 30 procent, Typ B-aktier går ned med 40 procent och Typ C-tillgångar går ned med 45 procent. Då SH Pension har betydande investeringar i aktier är föreningens exponering mot fallande aktiekurser hög. Noterbart är dock att detta inte är unikt för SH Pension utan en naturlig konsekvens av att förvalta tjänstepension.

SH Pension bedömer att föreningens aktieportfölj i stort inte har någon annan karaktär eller exponering än den generella portfölj som det riskkänsliga kapitalkravet utgår ifrån. Aktieportföljen är väldiversifierad och fördelad på såväl svenska aktier som globala aktier. Noterbart är dock att SH Pensions viktning i portföljen ger en något högre andel aktier på utländska marknader jämfört med utgångspunkten för det riskkänsliga kapitalkravet, men då svenska aktier bedömts vara mer volatila innebär det inte att SH Pensions portfölj har en högre riskexponering. Det framräknade kapitalkravet för aktiekursrisk bedöms därför återspegla SH Pensions riskexponering och solvensbehov.

Fastighetsprisrisk

Det riskkänsliga kapitalkravet stressar föreningens placeringsinnehav i fastigheter genom ett fall i fastighetspriser enligt en förutbestämd procentsats. Kapitalkravet beräknas som värdeminskningen som blir följden av att marknadspriserna av föreningens investeringar i fastigheter och byggnader minskar med 25 procent.

SH Pension bedömer att föreningens fastighetsinnehav inte har någon specifik karaktär eller exponering varför den generella portfölj som det riskkänsliga kapitalkravet utgår ifrån bedöms återspegla SH Pensions riskexponering.

Värdeförändringar i fastigheter bevakas genom att jämföra värdeförändringar på fastighetsmarknaden med senaste bokfört värde eller värdering. En nedgång på 10 procent på fastighetsmarknaden ska omedelbart rapporteras till styrelsen av vd.

Valutarisk

Kapitalkravet för valutarisk beräknas för varje valuta som föreningen har exponering mot och där kapitalkravet beräknas baserat på vad som blir följden av att valutakursen skulle öka eller minska med 10 procent. Föreningens valutaexponering kommer av de diversifierade innehav som föreningen har i investeringsportföljen. SH Pensions bedömning är att föreningens valutaexponering inte är koncentrerad mot någon specifik valuta eller riskexponering vilket ger att det riskkänsliga kapitalkravet för valutarisk bedöms återspegla SH Pensions valutarisk och därmed föreningens solvensbehov.

Operativ risk

Operativa risker hanteras genom bolagets riskhanteringssystem med tydligt identifierade kontroller och regelbunden uppföljning. Därtill finns en etablerade kontrollfunktioner samt en händelserapporteringsrutin (incident) som syftar till att identifiera såväl brister i den interna kontrollen som potentiellt framväxande risker. Exempel på risker inom denna kategori är personberoende, processrelaterade risker, IT-relaterade risker samt risk för operationell ineffektivitet. För flera av dessa identifierade operativa risker är konsekvensen antingen ökade driftskostnader genom exempelvis ineffektivitet eller anseendeförlust som påverkar SH Pensions affär.

SH Pension bedömer att det kapitalkrav som beräknas enligt modellen för det riskkänsliga kapitalkravet speglar de operativa risker som SH Pension möter. I grunden har SH Pension inte några specifika operativa risker jämfört med andra tjänstepensionsföretag.

Strategisk risk

De strategiska riskerna är kopplade till SH Pensions nuläge vilket den strategiska planen avser att hantera. Riskerna inom detta område avser exempelvis risk att de strategiska målen inte nås, marginalpress eller att de förväntade synergieffekterna med sammanslagningen med dotterbolaget inte faller ut. Med det sagt är detta risker som kan påverka föreningens förmåga till intjäning och lönsamhet.

Klimatrelaterade risker

Inom ramen för årets ORSA-process har klimatrelaterade risker bedömts. Det klimatrelaterade scenario som bedöms ha störst inverkan på SH Pensions verksamhet är situationer som kan uppstå genom investeringsportföljen där enskilda innehav eller geografiska eller branschspecifika koncentrationer av innehav påverkas negativt av klimatrelaterade händelser. Då scenariot kring placeringstillgångar avser en bedömning av föreningens exponering mot negativ utveckling i placeringsportföljen ingår även klimatrelaterade risker som en del av detta. Därutöver kan SH Pension på lång sikt påverkas av klimatrelaterade förändringar exempelvis genom en ökad dödlighet på grund av ett varmare klimat som för med sig nya sjukdomar till Sverige, detta är dock inget som skulle ge en negativ effekt för SH Pension.

SH Pension har under året vidareutvecklat strategi och styrning avseende ansvarsfulla placeringar och har med detta även antagit en ny policy för ansvarsfulla placeringar. SH Pension kommer att fortsätta arbetet med att främja en bättre miljö och minska klimatpåverkan för hela investeringsportföljen i den traditionella försäkringen.

Finansiell ställning och Kapitalkravsberäkningar

Solvensposition (Mkr)	2021
Kapitalbas	2 997,9
Riskkänsligt kapitalkrav (RKK)	1 616,3
Minimikapitalkrav	166,6
RKK-kvot*	185%

* Kapitalbas dividerat med riskkänsligt kapitalkrav

Som jämförelse lämnas solvensgraden vid utgången av år 2020 som då uppgick till 153,3 procent

Fördelning RKK (Mkr)	2021
Marknadsrisk	1 596,6
Kapitalkrav ränterisk	258,1
Kapitalkrav aktierisk	855,0
Kapitalkrav fastigheter	577,7
Kapitalkrav ränteskillnadsrisk	92,2
Kapitalkrav valuta	219,2
Kapitalkrav koncentrationsrisk	6,2
Diverseringseffekt	-443,8
Försäkringsrisk	114,1
Kapitalkrav långlevnad	86,4
Kapitalkrav sjuklighet	0,4
Kapitalkrav tillägg/övrigt	-
Kapitalkrav annullation	6,7
Kapitalkrav kostnad	39,2
Diverseringseffekt	-18,6
Operativ risk	17,5
Diversifiering	109,9
Totalt riskkänsligt kapitalkrav (RKK)	1 616,3

Kapitalkravsberäkning

Föräkringsrisker

Riskområde (Ksek)	2021-12-31
Dödlighet	86 352
Sjuklighet	445
Annulation	6 745
Kostnadsrisk	39 178
– Diversifieringseffekt	–18 641
Totalt kapitalkrav	114 078

Finansiella risker

De för Föreningen betydande finansiella riskerna består av ränterisk, aktiekursrisk, fastighetsprisrisk, kreditrisk, valutakursrisk samt likviditetsrisk. Nedan följer en sammanställning av de olika instrumenten samt tillhörande risker. Samtliga framräknade belopp påverkar resultat och eget kapital. Placeringstillgångar och avsättningar där livförsäkringstagaren bär placeringsrisken är exkluderade pga. att dessa poster inte påverkar Förenings finansiella risk.

Ränterisk

Skillnaden i löptid (duration) mellan tillgångar och skulder avgör hur stor den totala ränterisken är.

De Svenska räntebärande placeringarnas duration var vid årets slut 0,0 (0,3) år och de utländska placeringarnas duration var 2,4 (5,5) år. Vid en marknadsränteförändring motsvarande +/100 baspunkter sjunker/ökar värdet på räntebärande värdepapper med 44 (93) Mkr.

I enlighet med Finansinspektionens föreskrifter om akt-samma antaganden vid beräkning av FTA för tjänstepension tillämpar Föreningen en räntekurva som bestäms av marknadsnoterade swapräntor.

Marknadsräntorna påverkar i hög grad värdet av de försäkringstekniska avsättningarna, och under 2021 har räntorna stigit.

Marknadsvärdet på försäkringstekniska avsättningar var 4 145 (4 334) Mkr. Durationen var 10,6 (11,2) år. Vid en marknadsränteförändring motsvarande +100 baspunkter sjunker värdet på avsättningen med 296 (360) Mkr. Vid en marknadsränteförändring motsvarande 100 baspunkter ökar värdet på avsättningen med 382 (58) Mkr.

Förändringarna är inte fullt jämförbara med året innan på grund av regelverksändringar.

Föreningen har i moderföretagets investeringsriktlinjer angivit att tillgångar med ränteexponering, dvs räntebärande värdepapper och ränteswapar, ska förändras med minst 25 % av motsvarande värdeförändring i FTA.

2021 Räntekänslighet

(1 % ränteförändrings påverkan på verkligt värde för moderföreningen)

Mkr	+1 %	–1 %
Tillgångar	–44	44
Försäkringstekniska avsättningar	–296	382
Förändring i kapitalbas/Eget kapital	251 %	338 %

2020 Räntekänslighet

(1 % ränteförändrings påverkan på verkligt värde för moderföreningen)

Mkr	+1 %	–1 %
Tillgångar	–93	93
Försäkringstekniska avsättningar	–360	54
Förändring i kapitalbas/Eget kapital	267 %	39 %

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker till följd av samhällsekonomiska eller andra faktorer. Aktiekursrisk motverkas främst genom en diversifiering av Föreningens aktieportfölj, se not 16. Vid en kursuppgång/nedgång på 10 % ökar/sjunker värdet på aktieportföljen med 286 (247) Mkr.

Fastighetsprisrisk

Föreningen har valt att placera i bostadsfastigheter i storstadsregioner för att minska fastighetsprisrisken, se not 13. Dessutom har Föreningen även en fastighetsfond.

Vid en prisuppgång/nedgång på 10 % ökar/sjunker fastigheternas värde med 231 (240) Mkr.

Förändringen är inte fullt jämförbar med året innan på grund av regelverksändringar.

Kreditrisk

Med kreditrisk menas att motparten inte kan fullgöra sina betalningar, vilket skulle leda till kreditförluster. För att minska kreditrisken placerar Föreningen i fonder så att exponeringen av enskilda innehav minskas. Marknadsvärdet av tillgångar med kreditrisk vid årets slut var 748 (1 742) Mkr.

Valutakursrisk

Med valutakursrisk avses den påverkan som valutaförändringar har på värdet av de placeringstillgångar som är placerade i utländsk valuta. För att hantera valutakursrisken placerar Föreningen i fonder där ett stort antal valutor förekommer för att undvika stor exponering mot en valuta. Marknadsvärdet av tillgångar i utländsk valuta (utan valutasäkring) vid årets slut var 1 894 (1 894) Mkr av samtliga placeringstillgångar. Vid en kursuppgång/nedgång på 10 % ökar/sjunker värdet på tillgångarna med 189 (189) Mkr.

Likviditetsrisk

Föreningens strategi är att i så stor utsträckning som möjligt matcha förväntade in och utbetalningar. Huvuddelen av Föreningens investeringar är placerade i likvida tillgångar, vilket innebär att de med kort varsel kan säljas. Föreningen har säkerställt att alltid ha tillräckligt med likvida medel för att hantera kassaflödena.

För Koncernen ser kontraktuellt kassaflöde ut enligt nedan:

2021	0- 3 mån	3 mån-1 år	1 -5 år	5-10 år	11 år +
Försäkringsteknisk avsättning, diskonterat	32 321	168 348	1 005 891	1 025 128	1 913 010
Fondförsäkringsåtaganden	8 060	33 737	202 370	212 316	457 015
Skulder, odiskonterat	50 201	–	–	–	–
Total	90 582	202 085	1 208 261	1 237 444	2 370 025
2020	0- 3 mån	3 mån-1 år	1 -5 år	5-10 år	11 år +
Försäkringsteknisk avsättning, diskonterat	31 319	163 596	979 999	1 002 510	2 156 982
Fondförsäkringsåtaganden	18 687	34 389	229 415	250 724	487 765
Skulder, odiskonterat	63 951	–	–	–	–
Total	113 957	197 985	1 209 414	1 253 234	2 644 747

Följande tabell visar Föreningens tillgångar och skulder, värderade till verkligt värde per 31 december

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Tillgångar Ksek				
2021				
Fastigheter	–	–	2 310 675	2 310 675
Aktier och andelar	2 546 673	300 190	–	2 846 863
Oblig. och andra räntebärande vp	1 889 997	–	–	1 889 997
Fondförsäkringstillgångar	913 498	–	–	913 498
Skulder				
Fondförsäkringsåtaganden	913 498	–	–	913 498
2020				
Fastigheter	–	–	2 395 687	2 395 687
Aktier och andelar	2 152 532	146 057	–	2 298 589
Oblig. och andra räntebärande vp	1 741 812	–	–	1 741 812
Fondförsäkringstillgångar	1 020 980	–	–	1 020 980
Skulder				
Fondförsäkringsåtaganden	1 020 980	–	–	1 020 980

- Förändringen i nivå 3 tillgångar avser orealiserad värdeförändring i fastighetsinnehav. Samtliga fastigheter avser förvaltningsfastigheter till verkligt värde. Dessa värderas av oberoende värderare, enligt värderingshandledning. De följer riktlinjerna för Svenskt fastighetsindex. Se vidare under not.1, värderingsprinciper byggnader och mark.
- Onoterade aktier värderas till verkligt värde.

Beräkning av verkligt värde

- Noterade priser (ojusterade) på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder (nivå 1).
- Andra observerbara data för tillgången eller skulder än noterade priser inkluderade i nivå 1, antingen direkt (dvs. som prisnoteringar) eller indirekt (dvs. härledda från prisnoteringar) (nivå 2).
- Data för tillgången eller skulden som inte baseras på observerbara marknadsdata (dvs. ej observerbara data) (nivå 3).

Finansiella instrument i kategorier

Koncernen

2021-12-31	Värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Finansiella till- gångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Redovisat värde	Verkligt värde
Tillgångar och skulder i balansräkningen Tkr				
Tillgångar				
Byggnader och mark	2 310 675	–	2 310 675	2 310 675
Aktier och andelar	2 846 863	–	2 846 863	2 846 863
Räntebärande värdepapper	1 889 997	–	1 889 997	1 889 997
Fondförsäkringstillgångar	913 498	–	913 498	913 498
Kassa och bank	–	156 935	156 935	156 935
Övriga fordringar	–	37 060	37 060	37 060
Upplupna intäkter	–	1 219	1 219	1 219
Summa	7 961 033	195 214	8 156 247	8 156 247
Skulder				
Fondförsäkringstillgångar	913 498	–	913 498	913 498
Övriga skulder	–	45 627	45 627	45 627
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	–	4 574	4 574	4 574
Summa	913 498	50 201	963 699	963 699
2020-12-31				
Tillgångar och skulder i balansräkningen Tkr				
Tillgångar				
Byggnader och mark	2 395 687	–	2 395 687	2 395 687
Aktier och andelar	2 298 589	–	2 298 589	2 298 589
Räntebärande värdepapper	1 741 812	–	1 741 812	1 741 812
Fondförsäkringstillgångar	1 020 980	–	1 020 980	1 020 980
Kassa och bank	–	223 280	223 280	223 280
Övriga fordringar	–	41 425	41 425	41 425
Upplupna intäkter	–	1 759	1 759	1 759
Summa	7 457 068	266 464	7 235 332	7 723 532
Skulder				
Fondförsäkringstillgångar	1 020 980	–	1 020 980	1 020 980
Övriga skulder	–	57 668	57 668	57 668
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	–	6 283	6 283	6 283
Summa	1 020 980	63 951	1 084 931	1 084 931

Finansiella instrument i kategorier

Moderföreningen

2021-12-31	Värderade till verkligt värde via resultaträkningen Tkr	Finansiella till- gångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Redovisat värde	Verkligt värde
Tillgångar				
Byggnader och mark	2 310 675	–	2 310 675	2 310 675
Aktier och andelar i koncernföretag	4 444 719	–	4 444 719	4 444 719
Aktier och andelar	304 478	–	304 478	304 478
Fondförsäkringstillgångar	913 498	–	913 498	913 498
Kassa och bank	–	155 555	155 555	155 555
Övriga fordringar	–	32 340	32 340	32 340
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	–	1 219	1 219	1 219
Summa	7 973 370	189 114	8 162 484	8 162 484
Skulder				
Fondförsäkringstillgångar	913 498	–	913 498	913 498
Övriga skulder	–	51 896	51 896	51 896
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	–	4 392	4 392	4 392
Summa	913 498	56 288	969 786	969 786
2020-12-31	Värderade till verkligt värde via resultaträkningen Tkr	Finansiella till- gångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Redovisat värde	Verkligt värde
Tillgångar				
Byggnader och mark	2 395 687	–	2 395 687	2 395 687
Aktier och andelar i koncernföretag	3 907 037	–	3 907 037	3 907 037
Aktier och andelar	146 057	–	146 057	146 057
Fondförsäkringstillgångar	–	–	–	–
Kassa och bank	–	198 388	198 388	198 388
Övriga fordringar	–	38 745	38 745	38 745
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	–	1 759	1 759	1 759
Summa	6 448 781	238 892	6 687 673	6 687 673
Skulder				
Övriga skulder	–	42 633	42 633	42 633
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	–	5 756	5 756	5 756
Summa	–	48 389	48 389	48 389

Nettovinst eller förlust per kategori finansiella instrument, Ksek

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde	Koncernen		Moderföreningen	
	2021	2020	2021	2020
Belopp i Ksek				
Tillgångar				
Aktier och andelar	495 285	229 932	486 821	220 935
Räntebärande värdepapper	180 263	45 008	179 501	47 980
Summa	675 548	274 941	666 321	268 915

Noter till resultaträkningen

	Koncernen		Moderföreningen	
	2021	2020	2021	2020
Belopp i Ksek				
Not 3. Premieinkomst				
Löpande premier, avd. I	49 628	54 726	49 628	54 726
Engångspremier, avd. I	43 693	16 363	43 693	16 363
Löpande premier, avd. II	5 159	5 568	5 159	5 568
Fribrevsuppräknig, avd. II	5 700	–	5 700	–
Summa premieinkomst	104 180	76 658	104 180	76 658
Not 4. Kapitalavkastning, intäkter				
Hysesintäkter från byggnader och mark	45 025	57 283	45 025	57 283
Erhållna utdelningar, rabatter	7 458	9 038	553	–
Ränteintäkter				
– Obligationer och andra räntebärande värdepapper	–	–	–	–
– Övriga intäkter	2 824	5 256	–	–
Summa direktavkastning	55 307	71 578	45 578	57 283
Realisationsvinster				
– Aktier och andelar	–	44 180	–	44 180
– Fastigheter	25 508	–	25 508	–
Summa realisationsvinster	25 508	44 180	25 508	44 180
Summa kapitalavkastning, intäkter	80 815	115 758	71 085	101 463
Not 5. Orealiserade vinster på placeringstillgångar				
Värdeökningar på övriga placeringstillgångar				
– Aktier och andelar	487 827	176 714	486 268	176 755
– Obligationer och andra räntebärande värdepapper	154 756	91 964	153 993	94 935
– Fastigheter	170 564	285 830	170 564	285 830
– Övrigt	86	–	86	–
Summa orealiserade vinster på placeringstillgångar	813 233	554 507	810 911	557 520

Noter till resultaträkningen

	Koncernen		Moderföreningen	
	2021	2020	2021	2020
Belopp i Ksek				
Not 6. Försäkringsersättningar				
Utbetalda försäkringsersättningar				
Avd. I Ålderspensioner	-150 489	-163 653	-150 489	-163 653
Premiebefrielser	-255	-274	-255	-274
Efterlevandepensioner	-7 383	-7 680	-7 383	-7 680
Beståndsöverlåtelse /återköp/flytt	-51 540	-230 755	-51 540	-230 755
	-209 667	-402 363	-209 667	-402 363
Avd. II Ålderspensioner	-16 645	-16 385	-16 645	-16 385
Sjukutbetalningar	-447	-429	-447	-429
Efterlevandepensioner	-607	-589	-607	-589
Premiebefrielse	-127	-	-127	-
	-17 826	-17 403	-17 826	-17 403
Summa försäkringsersättningar före avgiven återförsäkring	-227 494	-419 766	-227 494	-419 766
Förändring i avsättning för oreglerade skador	959	7 407	959	7 407
Summa försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring	-226 534	-412 358	-226 534	-412 358
Not 7. Förändring i livförsäkringsavsättningar				
Inbetalningar	-103 542	-75 613	-103 542	-75 613
Utbetalningar	226 664	418 145	226 664	418 145
Förändring p.g.a. ändrat ränteantagande	153 881	-160 643	153 881	-160 643
Förräntning	-22 516	-30 646	-22 516	-30 646
Dödlighet	-3 852	-4 948	-3 852	-4 948
Förändrade avsättningsantaganden	-85 411	-	-85 411	-
Övrig förändring	23 526	52 301	23 526	52 301
Summa förändring i andra försäkringstekniska avsättningar	188 750	198 596	188 750	198 596
Antaganden om driftskostnader och avkastningsskatten har ändrats per 31 dec och FTA ökade med ca 150 Mkr. Ca 120 Mkr avser premiebestämda pensioner och ca 30 Mkr avser förmånsbestämda pensioner.				

Noter till resultaträkningen

	Koncernen		Moderföreningen	
	2021	2020	2021	2020
Belopp i Ksek				
Not 8. Driftskostnader				
Specifikation av resultatposten driftskostnader				
Anskaffningskostnader	-16 771	-1 522	-13 279	-
Administrationskostnader	-44 051	-55 502	-33 635	-42 534
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader	-	-15 132	-	-
Summa driftskostnader	-60 822	-72 157	-46 914	-42 534
Anskaffningskostnader	-16 771	-1 522	-13 279	-
Administrationskostnader	-44 051	-55 502	-33 635	-42 534
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader	-	-15 132	-	-
Finansförvaltningskostnader	-12 411	-10 210	-12 286	-9 956
Fastighetsförvaltningskostnader	-25 417	-1 787	-25 417	-1 787
Summa totala driftskostnader	-98 650	-84 154	-84 617	-54 277
Not 9. Kapitalavkastning, kostnader				
Driftskostnader för byggnader och mark	-25 417	-31 201	-25 417	-31 201
Finansförvaltningskostnader	-12 411	-10 210	-12 286	-9 956
Realisationsförluster räntebärande värdepapper	-	-46 955	-	-46 955
Realisationsförluster fastigheter	-7 479	-2 900	-7 479	-2 900
Summa kapitalavkastning, kostnader	-45 307	-91 266	-45 182	-91 012
Not 10. Övriga tekn. poster och skatt på årets resultat				
Avkastningsskatt	-7 119	-9 145	-4 788	-5 329
Årets inkomstskatt	-728	-	256	-
Summa övriga tekn. poster och skatt på årets resultat	-7 847	-9 145	-5 044	-5 329

Noter till balansräkningen

	Koncernen		Moderföreningen	
	2021	2020	2021	2020
Belopp i Ksek				
Not 11. Immateriella tillgångar				
IT-system				
Anskaffningsvärde	7 707	7 707	7 707	7 707
Ingående balans ackumulerade avskrivningar	-3 625	-2 392	-3 625	-2 392
Årets avskrivningar	-1 341	-1 233	-1 341	-1 233
Redovisat värde den 31 december	2 741	4 082	2 741	4 082
Not 12. Byggnader och mark				
Ingående verkligt värde	2 395 687	1 838 798	2 395 687	1 838 798
Försäljning	-211 000	-422 000	-211 000	-422 000
Investering	-	693 058	-	693 058
Orealiserad värdeförändring	125 988	285 831	125 988	285 834
Utgående verkligt värde den 31 december	2 310 675	2 395 687	2 310 675	2 395 687
Anskaffningsvärde	979 107	899 718	979 107	899 718
Värde per kvm bruksarea, kr	97 389	80 045	97 389	80 045
Ytvakansgrad, %	6,6	3,1	6,6	3,1
Direktavkastning, %	1,3	1,4	1,3	1,4
Kommun/ gatuaadress	Fastighets beteckning	Taxeringsvärde	Total uthyrbar yta, kvm	Markn.värde, ksek
Stockholmsregionen				
Linnégatan/Skeppargatan	Havsfrun 11	114 618	3 364	331 000
Brännkyrkagatan/Tavastgatan	Höga Loftet 1	94 200	2 930	316 000
Karlav 71 / Sibylleg 36	Rackelhanen 1	106 800	2 937	272 000
Karlav 73 / Jungfrug 29	Rackelhanen 2	113 400	2 660	254 000
Jungfrugatan 4	Sjöhästen 2	37 021	965	87 000
Jungfrugatan 6	Sjöhästen 3	101 000	2 879	276 000
Skeppargatan 27	Havssvalget 20	151 000	4 311	401 000
Storgatan 42-44	Lägret 5	87 190	1 986	209 000
Totalt Stockholmsregionen		805 229	22 032	2 146 000
Fastighetsfond	ALMA 1	-	-	112 800
Fastighetsobligation, hybrid		-	-	51 875
Totalsumma fastigheter		805 229	22 032	2 310 675

Noter till balansräkningen

	Koncernen		Moderföreningen	
	2021	2020	2021	2020
Belopp i Ksek				
Not 13. Aktier och andelar i koncernföretag				
Svensk Handel Fondförsäkring AB, 516406-0310, med säte i Stockholm 100 % ägarandel, 15 000 aktier				
Marknadsvärde	-	-	64 259	64 870
SH Pension Investment Fund, med säte i Dublin på Irland				
- Obligationer och andra ränteb. värdep.	-	-	1 838 075	1 691 671
- Aktier och andelar	-	-	2 542 385	2 150 496
Redovisat värde den 31 december	-	-	4 444 719	3 907 037
Aktiernas anskaffningsvärde	-	-	3 293 504	3 398 714
Se vidare i redovisningsprinciperna, sid 29				
Not 14. Aktier och andelar				
Aktierna och andelarna är i värderade till verkligt värde				
Noterade aktier och andelar	2 546 673	2 152 532	4 289	-
Fonder	82 550	-	82 550	-
Onoterade aktier och andelar	217 640	146 057	217 640	146 057
	2 846 863	2 298 589	304 478	146 057
Se vidare i redovisningsprinciperna, sid 29				

Noter till balansräkningen

	Koncernen		Moderföreningen	
	2021	2020	2021	2020
Not 15. Obligationer och andra räntebärande papper				
Samtliga värdepapper är värderade till verkligt värde				
Noterade räntebärande papper	1 889 997	1 741 812		
Redovisat värde den 31 december	1 889 997	1 741 812		
*Innehavet i koncernen avser räntebärande värdepapper i SH Pension Investment Fund, se not. 13, se vidare i redovisningsprinciperna, sid 27.				
Not 16. Fondförsäkringstillgångar				
Samtliga värdepapper i BR värderade till verkligt värde				
Aktiebaserade tillgångar	763 804	781 989	763 804	-
Räntebaserade tillgångar	149 694	238 991	149 694	-
	913 498	1 020 980	913 498	-
Ingående balans	1 020 980	1 324 903	0	-
Beståndsöverlåtelse	-	-	887 234	-
Inbetalningar	80 523	160 076	7 796	-
Utbetalningar	-385 208	-549 640	-7 657	-
Avgifts- och skatteuttag	-7 444	-8 194	-409	-
Värdeförändring	204 647	93 835	26 534	-
Utgående balans	913 498	1 020 980	913 498	-

Noter till balansräkningen

	Koncernen		Moderföreningen	
	2021	2020	2021	2020
Antaganden om driftskostnader och avkastningsskatten har ändrats per 31 dec och FTA ökade med 150 Mkr. 120 Mkr avser premiebestämda pensioner och 30 Mkr avser förmånsbestämda pensioner.				
Belopp i Ksek				
Not 17. Materiella tillgångar				
Anskaffningsvärde	2 386	4 330	2 386	2 386
Köp och försäljningar	579	-888	579	-
Avskrivningar	-1 673	-1 600	-1 673	-1 148
Redovisat värde den 31 december	1 292	1 843	1 292	1 238
Not 18. Försäkringstekniska avsättningar				
Livförsäkringsavsättning				
Ingående livförsäkringsavsättning, avd. I	3 886 424	4 097 667	3 886 424	4 097 667
Ingående livförsäkringsavsättning avd. II	443 483	430 836	443 483	430 836
Ingående avsättning oreglerade skador	4 500	11 907	4 500	11 907
	4 334 407	4 540 410	4 334 407	4 540 410
Inbetalningar	104 180	75 613	104 180	75 613
Utbetalningar	-227 494	-418 145	-227 494	-418 145
Dödlighet	3 852	4 948	3 852	4 948
Ändrad marknadsränta	-215 637	160 643	-153 881	160 643
Förräntning	22 516	30 646	22 516	30 646
Avsättning oreglerade skador	-959	-	-959	-
Förändrade avsättningsantaganden	147 167	-7 407	85 411	-7 407
Övrigt	-23 334	-	-23 334	-
Utgående livförsäkringsavsättning, avd. I	3 699 797	3 886 424	3 699 797	3 886 424
Utgående livförsäkringsavsättning, avd. II	441 360	443 483	441 360	443 483
Utgående avsättning oreglerade skador	3 541	4 500	3 541	4 500
Utgående balans per den 31 december	4 144 698	4 334 407	4 144 698	4 334 407
Not 19. Övriga skulder				
Leverantörsskulder	7 948	7 794	7 266	7 794
Skulder avseende grupp-försäkring	5 874	8 921	5 874	-
Skatteskuld personal & försäkr.tagare	11 511	5 933	11 511	6 219
Skuld till försäkringstagare	9 245	-	9 245	-
Avkastningsskatt	7 154	5 060	7 154	5 060
Övrigt	3 895	29 960	10 846	23 560
Redovisat värde den 31 december	45 627	57 668	51 896	42 633

Noter

	Koncernen		Moderföreningen	
	2021	2020	2021	2020
Belopp i Ksek				
Not 20. Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter				
Upplupna fastighetskostnader	965	1 468	965	1 468
Upplupna semesterlöner	1 197	1 246	1 144	923
Sociala avgifter	743	721	614	582
Deponerade hyror	959	1 098	959	1 098
Övr. uppl. kostn. och förutb. intäkter	710	1 749	711	1 685
Redovisat värde den 31 december	4 574	6 282	4 393	5 756
Not 21. Registerförda tillgångar				
Räntebärande värdepapper	1 920 625	1 691 671	1 920 625	1 691 671
Aktier	2 993 247	2 361 423	2 993 247	2 361 423
Fastigheter	2 146 000	2 217 700	2 146 000	2 217 700
Övrigt	141 989	376 375	141 989	376 375
Fondförsäkringstillgångar	913 498	1 020 980	913 498	–
Summa	8 115 359	7 668 149	8 115 359	6 647 169
Not 22. Ställda säkerheter och eventalförpliktelser				
Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser, varje slag för sig.				
– För försäkringstagarnas räkning				
Registerförda tillgångar	8 115 359	7 668 149	8 115 359	6 647 169
Låsta konton avseende förekomna pantsättningar, sålda fastigheter	–	28 512	–	28 512
Övriga jämförliga säkerheter, eventalförpliktelser samt åtaganden saknas.				

Noter

Not 23. Medelantal anställda, sjukfrånvaro samt löner och andra ersättningar

Koncernen följer den ersättningspolicy som fastställts av respektive styrelse.

Koncernen

Medelantal anställda	2021			2020		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Sverige	15	11	26	15	13	28

Könsfördelning i företagledningen

	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Styrelser	5	6	11	5	6	11
VD dotterbolag	1	–	1	1	–	1
Koncernchef	–	1	1	–	1	1
Ledningsgrupp	1	4	5	1	4	5
Summa	7	11	18	7	11	18

Kostnader för ersättningar till anställda

	2021			2020		
	VD/ styrelse	Tjänste- män	Totalt	VD/ styrelse	Tjänste- män	Totalt
Fasta löner och ersättningar	3 822	19 735	23 557	4 495	16 843	21 338
Rörliga löner och ersättningar	–	–	–	–	–	–
Pensionskostnader inkl löneskatt	1 105	5 561	6 666	810	4 457	5 267
Sociala avgifter	1 169	6 367	7 536	1 216	5 770	6 986
Summa	6 096	31 663	37 759	6 521	27 070	33 591

Moderföreningen

Medelantal anställda	2021			2020		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Sverige	11	10	21	10	11	21

Könsfördelning i företagledningen

	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Styrelsen	4	3	7	4	3	7
VD	–	1	1	–	1	1
Ledningsgruppen	2	3	5	1	4	5
Summa	6	7	13	5	8	13

Kostn. för ers till anställda och styrelse

	2021			2020		
	VD/ styrelse	Tjänste- män	Totalt	VD/ styrelse	Tjänste- män	Totalt
Fasta löner och ersättningar	2 402	15 862	18 264	2 969	11 966	14 935
Rörliga löner och ersättningar	–	–	–	–	–	–
Pensionskostnader inkl löneskatt	764	4 827	5 591	668	3 270	3 938
Sociala avgifter	717	5 092	5 809	933	4 059	4 992
Summa	3 883	25 781	29 664	4 570	19 295	23 865

Noter

Ersättningar till ledande befattningshavare

Koncernen

Till styrelsens ordförande och styrelseledamöterna utgår fast arvode enligt föreningsstämmans beslut. Ersättning till VD utgörs av grundlön enligt avtal samt pension i enlighet med kollektivavtalet. Inga rörliga lönedelar utgår till VD eller styrelse under 2021. Pensionskostnad är belastad med särskild löneskatt. Vid uppsägning av VD från företagets sida utgår 6 månadslöner. Den 1 januari 20 tjänstemännen är anställda i tjänstepensionsföreningen. VD:ar följer pensionsplan i enlighet med FTP1 och FTP2.

Koncernen

Ersättningar under 2021	Fast ersättning	Rörlig ersättning	Pensionskost	Totalt
Annelie Helsing, VD i koncernen	1 641	–	336	1 977
David Blocho, VD i Fond	1 229	–	341	1 570
Harald Bengtsson, ordförande Tjänstepensionsföreningen	–	–	309	309
Lena Schelin, vice ordförande Tjänstepensionsföreningen	179	–	–	179
Johan Davidson, ledamot	60	–	–	60
Catrina Ingelstam, ledamot	60	–	–	60
Jörgen Sundqvist, ledamot	–	–	119	119
Anette Tiljander, ledamot	155	–	–	155
Jan Åhlander, ledamot	190	–	–	190
Joachim Spetz, ordförande Fondförsäkringsbolaget	95	–	–	95
Hans Löwlund, ordf. Tjänstepensions- föreningen tom juni 2021	119	–	–	119
Monica Bloom, ledamot	94	–	–	94
Summa	3 822	–	1 105	4 927

Koncernen

Ersättningar under 2020	Fast ersättning	Rörlig ersättning	Pensionskost	Totalt
Annelie Helsing, VD från mars 2020	1 298	–	333	1 631
Lena Schelin, tf VD till och med febr 2020	1 039	–	–	1 039
David Blocho, VD i Fond från sept 2020	361	–	75	436
Catarina Ingelstam, t f VD febr-sept 2020	747	–	–	747
Kjell Björk, VD Fond t o m jan 2020	210	–	67	277
Hans Löwlund, ordf. Pensionskassan	264	–	–	264
Monica Bloom, ledamot	176	–	–	176
Joachim Spetz, ordf. Fondförsäkringsbolaget	129	–	–	129
Jörgen Sundqvist, ledamot	–	–	131	131
Harald Bengtsson, vice ordf.	–	–	204	204
Jan Åhlander, ledamot	164	–	–	164
Victoria Thore, ledamot	47	–	–	47
Annette Tiljander, ledamot	59	–	–	59
Summa	4 495	–	810	5 305

Noter

Moderföreningen

Ersättningar under 2021	Fast ersättning	Rörlig ersättning	Pensionskostnad	Totalt
Annelie Helsing, VD i koncernen	1 641	–	336	1 977
Harald Bengtsson, ordförande Tjänstepensionsföreningen	–	–	309	309
Lena Schelin, vice ordförande Tjänstepensionsföreningen	131	–	–	131
Johan Davidson, ledamot	60	–	–	60
Catrina Ingelstam, ledamot	60	–	–	60
Jörgen Sundqvist, ledamot	–	–	119	119
Anette Tiljander, ledamot	155	–	–	155
Jan Åhlander, ledamot	190	–	–	190
Hans Löwlund, ordf Tjänstepensions- föreningen tom juni 2021	119	–	–	119
Monica Bloom, ledamot	46	–	–	46
Summa	2 402	–	764	3 166

Moderföreningen

Ersättningar under 2020	Fast ersättning	Rörlig ersättning	Pensionskostnad	Totalt
Annelie Helsing, VD mars-dec	1 298	–	333	1 631
Lena Schelin, t f VD jan-febr	1 008	–	–	1 008
Hans Löwlund, ordförande	264	–	–	264
Harald Bengtsson, vice ordf.	–	–	204	204
Jörgen Sundqvist, ledamot	–	–	131	131
Monica Bloom, ledamot	129	–	–	129
Jan Åhlander, ledamot	164	–	–	164
Victoria Thore, fd. ledamot	47	–	–	47
Annette Tiljander, ledamot	59	–	–	59
Summa	2 969	–	668	3 637

Not 24. Arvode och kostnadsersättning till revisorer

Koncernen	2021	2020
Deloitte, revisionsuppdrag	959	715
Summa	959	715
Moderföreningen	2021	2020
Deloitte, revisionsuppdrag	816	575
Summa	816	575

Not 25. Upplysningar om transaktioner med närstående

Koncernen och moderföreningen

SH Pension och det helägda dotterbolaget Svensk Handel Fondförsäkring AB (i likvidation) samt SH Pension Investment Fund bildar en koncern.

Ett uppdragsavtal fanns fram till 1 december 2021 mellan Föreningen och det helägda dotterföretaget Fondförsäkringsbolaget. Avtalet som gäller från och med 1 januari 2013 innebär bland annat att Kassen köper rådgivning från Fondförsäkringsbolaget och att Föreningen tillhandahåller försäkringsadministration, ekonomiredovisning och systemutveckling åt Fondförsäkringsbolaget.

Följande väsentliga närstående transaktioner har förekommit under 2021:

SH Pension har nettofakturerat Svensk Handel Fondförsäkring AB (i likvidation) med **10 488** Ksek för gruppintern tjänst.

Följande väsentliga närstående transaktioner har förekommit under 2020:

SH Pension har nettofakturerat Svensk Handel Fondförsäkring AB (i likvidation) med **5 818** Ksek för gruppintern tjänst.

Styrelse och företagsledning är också närstående, se not 24.

Not 26. Förslag till disposition

Svensk Handel tjänstepensionsföreningens styrelse föreslår att årets resultat **852 926 131** kronor överförs till konsolideringsfonden för respektive försäkringsgren enligt nedan:

	kronor
Ingående konsolideringsfond 2020-01-01	2 199 624 047
Avdelning I, premiebestämd traditionell försäkring	745 843 218
Avdelning II, förmånsbestämd traditionell försäkring	108 081 155
Avdelning III, Fondförsäkring	-998 243
Summa	3 052 550 177

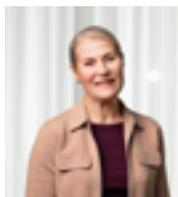
Not 27. Händelser efter balansdagen

Osäkerhet och negativ utveckling på börserna i början av 2022 till följd av utvecklingen i Ukraina. SH Pensions tillgångsportfölj är väldiferentierad vilket dämpar effekter vid sådana här händelser och våra stabila nyckeltal kan stå emot kraftig turbulens på marknaden. Vid utgången av februari låg konsolideringsgraden på 128 % och from 1 april sänkte vi återbäringsräntan från 11 % till 9 %.

Stockholm den 29 april 2022

Harald Bengtsson
Styrelserdförande

Lena Schelin
Vice ordförande

Annette Tiljander
Styrelseledamot

Jörgen Sundqvist
Styrelseledamot

Johan Davidson
Styrelseledamot

Jan Åhlander
Styrelseledamot

Catrina Ingelstam
Styrelseledamot

Annelie Helsing
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 29 april 2022

Henrik Persson
Auktoriserad revisor

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Svensk Handel Pension Tjänstepensionsförening för räkenskapsåret 2021-01-01–2021-12-31. Föreningens årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 9–54 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Svensk Handel Pension Tjänstepensionsförenings finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderföreningen och koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till föreningens revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Svensk Handel Pension Tjänstepensionsförening enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i Revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits den granskade föreningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest

betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Värdering av livförsäkringsavsättning

Livförsäkringsavsättningen är värderad 4 141 157 TSEK i per 31 december 2021 i koncernens balansräkning och utgör en väsentlig balanspost som baseras på en stor mängd indata, komplexa beräkningar enligt vedertagna aktuariella värderingsmodeller med tillämpning av en rad antaganden kring framtida utveckling av flera olika finansiella och icke-finansiella parametrar.

De mest centrala antagandena med högst osäkerhet som påverkar avsättningens storlek avser exempelvis framtida förväntningar om diskonteringsräntor, dödlighet, driftkostnader och skatt. Särskilda antaganden tillämpas på tjänstepensionsförsäkringar.

I not 1 i årsredovisningen framgår det en redogörelse av tillämpade redovisningsprinciper vid värdering av föreningens livförsäkringsavsättning. I not 1 framgår de väsentliga uppskattningar och bedömningar som beräkningen av livförsäkringsavsättningen bygger på och not 2 behandlar föreningens exponering för och hantering av försäkringsrisker samt känslighetsanalyser.

En tillämpning av ovederhäftigt, felaktigt eller ofullständigt indata eller olämpliga antaganden eller värderingsmodeller, kan påverka värderingen av livförsäkringsavsättningen väsentligt, varför detta bedöms vara ett område av särskild betydelse i vår revision.

Våra granskningsåtgärder

Vår revision har omfattat, men inte varit begränsade till, följande granskningsåtgärder:

- Utvärdera utformningen och implementeringen av de kontrollaktiviteter som vi bedömt vara mest relevanta såsom kontroller kopplat till datakvalitet, utvärderingar av tillämpade antaganden och beräkningsmodeller samt utvärdering och analys av rimligheten i utfallet.
- Granska och kritiskt utmanat företagsledningens val av antaganden rörande framtida förväntningar om exempelvis diskonteringsränta, dödlighet, driftkostnader och skatt mot historiskt utfall, våra branscherfarenheter och förväntad framtida utveckling för att bedöma rimligheten av redovisade livförsäkringsavsättningar.
- Tillsammans med egna aktuarialspecialister kritiskt utmana företagsledningens värderingsmodeller och val av antaganden samt kontrollberäknat och genomfört avstämningskontroller i vissa delar av livförsäkringsavsättningen.

- Granskat om upplysningarna relaterat till livförsäkringsavsättningen är rättvisande, vederhäftiga och fullständiga.

Värdering av finansiella tillgångar där noterade priser saknas (Nivå 3)

Placeringsstillgångarnas verkliga värden uppskattas till 7 047 535 T SEK per 31 december 2021 i koncernens balansräkning. Av not 2 framgår att de redovisade värdena på placeringstillgångar som klassificeras som nivå 3 utifrån IFRS 13 uppgår till 2 310 675 TSEK, vilket avser direktsägda fastigheter samt innehav i värdepapper som inte handlas på aktiva marknader.

Risken förknippad med placeringstillgångar som redovisas till verkligt värde är i förstone hänförliga till de tillgångar som inte handlas på en aktiv marknad eller för vilka det saknas annan indata än noterade priser, som är direkt eller indirekt observerbara för tillgången. De placeringstillgångar som klassificeras som nivå 3 enligt IFRS 13 värderas med hjälp av modeller, såsom diskonterade framtida kassaflöden eller ortspriser, som i hög utsträckning bygger på icke observerbara marknadsdata. Av not 1 och 2 i årsredovisningen framgår en redogörelse av tillämpade redovisningsprinciper vid värdering av koncernens placeringstillgångar inom nivå 3 och i not 1 och 2 anges de väsentliga uppskattningar och bedömningar som gjorts i samband med värdering av dessa tillgångar. Not 2 behandlar koncernens och föreningens exponeringar för och hantering av marknadsrisker.

De antaganden och modeller som används när verkligt värde på dessa placeringstillgångar fastställs är föremål för väsentliga uppskattningar och bedömningar. Till sin natur är de behäftade med en betydande innebörd av osäkerhet och vi har därför bedömt att området är av särskild betydelse i vår revision.

Våra granskningsåtgärder

Vår revision har omfattat, men inte varit begränsade till, följande granskningsåtgärder:

- Granska utformningen och implementeringen av de kontrollaktiviteter som vi bedömt vara mest relevanta inom processen för värdering av onoterade finansiella tillgångar.
- Granska och kritiskt utmanat företagsledningens val av värderingsmetoder (och eventuella justeringar som har gjorts för genomförda transaktioner fram till och med bokslutsdagen) och antaganden, exempelvis kring uppskattade framtida kassaflöden och tillämpad diskonteringsränta vid värdering.
- Utvärderat de externa värderingskällornas (tillgångsförvaltarnas) oberoende, kvalifikation och erfarenhet.

- Granska ett urval av de väsentliga uppskattningar och bedömningar som tillämpats i beräkningarna mot externa och interna källor.
- Granska om notupplysningarna kopplat till innehaven är rättvisande och fullständiga.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av sidorna 3–8 men innefattar inte årsredovisningen och koncernredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS såsom de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka föreningens finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den

väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- Inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Svensk Handel Pension Tjänstepensionsförening för räkenskapsåret 2021-01-01–2021-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Svensk Handel Pension Tjänstepensionsförening enligt god revisors sed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som föreningens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av föreningens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma föreningens ekonomiska situation och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att föreningens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller
- på något annat sätt handlat i strid med lagen om tjänstepensionsföretag, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller föreningsstadgarna.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med lagen om tjänstepensionsföretag.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisions sed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av

föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med lagen om tjänstepensionsföretag.

Som en del av en revision enligt god revisions sed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med lagen om tjänstepensionsföretag.

Deloitte AB, utsågs till Svensk Handel Pension Tjänstepensionsförening:s revisor av föreningsstämman 2021-05-17 och har varit föreningens revisor sedan 2019-05-14. Svensk Handel Pension Tjänstepensionsförening har varit ett företag av allmänt intresse sedan 1 januari 2021.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten på sidorna 13–15 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisions sed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 29 april 2022
Deloitte AB

Henrik Persson

Auktoriserad revisor

Ordlista

Derivat

Ett finansiellt instrument vars värde beror på kursutvecklingen för ett annat, underliggande, instrument. Exempel på derivat är terminer och optioner.

Driftskostnadsprocent

Driftskostnader i försäkringsrörelsen i förhållande till premieintäkter.

Erforderlig solvensmarginal

Den lägsta kapitalbas som ett försäkringsföretag tillåts ha.

Fondförsäkring

I en fondförsäkring förvaltas pensionskapitalet i en eller flera fonder som försäkringstagaren väljer. Storleken på pensionen bestäms av hur värdet på fonderna har utvecklats under spartiden.

Fribrev

Fribrev utfärdas på en försäkring om premiebetalningen avbryts i förtid. Fribrevet innehåller uppgift om det pensionsbelopp som tjänats in och som kommer att betalas ut när pensionsåldern uppnåtts.

Förmånsbestämd traditionell försäkring

Tjänstepensionssparande med försäkringsinslag (ej fondförsäkring), där pensionens storlek är bestämd på förhand som en viss procent av slutlönen. Storleken på arbetsgivarens inbetalda premie styrs bland annat av förmånens storlek och antal år som återstår till den anställdes pension. ITP 2 är ett exempel på en förmånsbestämd traditionell försäkring.

Förvaltningskostnadsprocent

Driftskostnader i försäkringsrörelsen inklusive skaderegleringskostnader i förhållande till genomsnittligt förvaltad kapital.

Indexering av pensioner

Vid varje årsskifte kan ålderspensioner räknas om. Omräkningen innebär att pensionen justeras beroende på hur inkomster och priser förändras i samhället. Omräkningen görs baserat på utvecklingen för olika index.

ITP 1

ITP 1 är en avdelning inom ITP (Industrins och handelns tilläggs-pension) och är en premiebestämd avtalspension. I en premiebestämd pension bestäms värdet av den framtida pensionen av värdet på inbetalda pensionspremier och avkastningen på dessa under spartiden.

ITP 2

ITP 2 är en avdelning inom ITP och är i första hand en förmånsbestämd avtalspension, men där även en premiebestämd del, ITPK, ingår. I en förmånsbestämd pension bestäms pensionen på förhand som en viss procent av slutlönen.

Kapitalbas

Kapitalbasen utgörs av föreningens eget kapital, minskat med immateriella tillgångar.

Kollektiv konsolideringsnivå

Föreningens kollektiva konsolideringsnivå är ett mått på värdet av föreningens samlade tillgångar i förhållande till de tillgångar som föreningen har fördelat ut på försäkringsavtalen.

Kollektivt konsolideringskapital

Kollektivt konsolideringskapital är skillnaden mellan föreningens samlade tillgångar till verkligt värde och de tillgångar som föreningen har fördelat ut på försäkringsavtalen.

Pensionstillägg

Varje år beslutar SH Pensions styrelse, om så bedöms motiverat, om en uppräknings av de pensioner som är under utbetalning. Denna uppräknings kan syfta till att kompensera pensionären för inflationen (indexering).

Placeringsstillgångar

Tillgångar som har karaktären av kapitalplacering, till exempel räntebärande värdepapper, aktier och fastigheter och som förväntas ge en avkastning.

Premiebestämd traditionell försäkring

Ett sparande i pensionsförsäkring där storleken på den inbetalda premien är bestämd på förhand som en viss procent av en lön eller som ett visst belopp och som förvaltas i traditionell förvaltning. Framtida pensionsbeloppet styrs bland annat av summan inbetalda premier, försäkringsgivarens garantivillkor och konsolideringspolicy samt eventuellt återbäring.

Solvensgrad

Visar tillgångarnas verkliga värde i förhållande till föreningens garanterade åtaganden.

Solvenskvot

Visar förhållandet mellan kapitalbas och erforderlig solvensmarginal. Solvenskvoten får som lägst uppgå till ett.

Totalavkastning

Placeringarnas avkastning, justerad för kassaflöden, uttryckt i procent enligt Svensk Försäkrings rekommendation.

Traditionell förvaltning

Traditionell förvaltning är en förvaltningsform där försäkringsgivaren bestämmer hur pengarna ska placeras och som ger en garanterad värdetillväxt samt möjlighet till återbäring.

Återbäring

Det överskott som betalas ut från en traditionellt förvaltat försäkring, utöver det garanterade pensionsbeloppet, om tillräcklig avkastning uppnåtts.

SH Pension

